

SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
KANTON SREDIŠNJA BOSNA
TRAVNIK

SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE
KANTON SREDIŠNJA BOSNA
SREDNJOBOSANSKI KANTON
TRAVNIK

BILTEN

za mjesec **DECEMBAR 2017.**

Travnik, januar 2018. godine

**SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
KANTON SREDIŠNJA BOSNA
TRAVNIK**

Broj: 1

Godina: XVII

IZDAVAČ :

**SLUŽBA ZA ZAPOŠLJAVANJE
SBK/KSB
TRAVNIK**

**Priprema i obrada: Miroslav Stapić
Vernes Vinčević
Selver Zukić
Ivana Rajić-Mišković**

UREDNIK :

Marinko Krajina

ZA IZDAVAČA :

Željko Lončar

SADRŽAJ

PROGRAM RADA Službe za zapošljavanje SBK/KSB za 2018. godinu
ODLUKA o popisu imovine, obaveza i potraživanja na dan 31.12.2017. godine
ODLUKA o pokretanju postupka za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izradu interface-a za eksport dokupa staža iz informatičkog sistema IVIS i izmjenu informatičkog sistema IVIS
ILEA – Priča o poslodavcu iz Kiseljaka, koji se bavi proizvodnjom ženskih torbi

STATISTIČKI DIO

UVODNE NAPOMENE

TABELA 1. – Pregled aktivnosti Službe tokom mjeseca **decembra 2017.** godine

TABELA 2. – Pregled stanja i kretanja nezaposlenih osoba tokom mjeseca **decembra 2017.** godine

TABELA 3. – Pregled broja novoprijavljenih osoba na evidenciji Službe u mjesecu **decembru 2017.** godine – po stepenu stručnog obrazovanja

TABELA 4. – Pregled broja novoprijavljenih osoba na evidenciji Službe po prestanku radnog odnosa, u mjesecu **decembru 2017.** godine po stepenu stručnog obrazovanja

TABELA 5. – Pregled broja nezaposlenih osoba na evidenciji Službe učesnika seminara i savjetovanja tokom mjeseca **decembra 2017.** godine

TABELA 6. – Pregled broja nezaposlenih osoba na evidenciji Službe na dan **31.12.2017.** godine – po narodnosti

TABELA 7. – Pregled broja nezaposlenih osoba na evidenciji Službe na dan **31.12.2017.** godine – po stepenu stručnog obrazovanja i narodnosti

TABELA 8. – Pregled broja nezaposlenih osoba na evidenciji Službe na dan **31.12.2017.** godine – po stepenu stručnog obrazovanja

TABELA 9. – Pregled broja nezaposlenih osoba na evidenciji Službe na dan **31.12.2017.** godine – osobe koje prvi put traže zaposlenje

TABELA 10. – Pregled broja brisanih osoba s evidencije Službe u mjesecu **decembru 2017.** godine – po razlozima prestanka vođenja evidencije

TABELA 11. – Pregled broja osoba koje su se zaposlile u mjesecu **decembru 2017.** godine - ukupno po stepenu stručnog obrazovanja

TABELA 12. – Pregled broja korisnika zdravstvene zaštite i novčane naknade na evidenciji Službe na dan **31.12.2017.** godine

TABELA 13. – Pregled broja nezaposlenih demobilisanih boraca, članova porodica poginulih ili nestalih boraca odbrambeno oslobodilačkog rata i dr. na dan **31.12.2017.** godine

TABLICA 14. – Pregled odnosa registrovanih zaposlenih/nezaposlenih u SBK na dan **31.12.2017.** godine

Na osnovu člana 8. i 26. Statuta Službe za zapošljavanje Srednjobosanskog kantona („Službene novine SBK/KSB, br.: 5/02, 3/05, 9/13, 14/15 i 3/17“), na prijedlog direktora uz saglasnost zamjenika ravnatelja, Upravni odbor Službe za zapošljavanje SBK/KSB, na sjednici od 12.12. 2017. godine, donosi

PROGRAM RADA

Službe za zapošljavanje SBK/KSB za 2018. godinu

I U V O D

Služba za zapošljavanje svoje pravno utemeljenje ima u sljedećim aktima:

1. Odluci o osnivanju Službe za zapošljavanje SBK („Službene novine SBK“, broj: 2/02, 2/04, 16/04, 15/12, 12/15, 7/16 i 13/16) i
2. Statutu Službe za zapošljavanje SBK („Službene novine SBK“, broj: 5/02, 3/05, 9/13, 14/15 i 3/17).
Osnovni zakon po kome radi Služba za zapošljavanje SBK (u daljem tekstu Služba) je:
Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba (Službene novine F BiH“, broj: 41/01, 22/05 i 10/08).

Služba je pravna osoba i registrovana je kao javna ustanova kod Općinskog suda u Travniku.

Djelatnost Službe je utvrđena navedenim federalnim Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Odlukom o osnivanju i Statutom Službe a odnosi se na:

- a) posredovanje u zapošljavanju,
- b) informiranje o mogućnosti zapošljavanja,
- c) utvrđivanje prava osoba za slučaj nezaposlenosti,
- d) saradnju s obrazovnim ustanovama radi usklađivanja obrazovnih programa s kadrovskim potrebama poslodavaca,
- e) provođenje programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije nezaposlenih osoba i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima,
- f) prikupljanje podataka o nezaposlenim osobama i dostavljanje istih Federalnom zavodu,
- g) izdavanje radnih dozvola stranim državljanima i osobama bez državljanstva po odobrenju Federalnog zavoda,
- h) donošenje i provođenje programa mjera za brže zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih osoba čije je zapošljavanje otežano,
- i) i druge poslove utvrđene ovim i drugim zakonima.

Služba obavlja svoju djelatnost kroz Zajedničku službu i biroe-ispostave koji egzistiraju na teritoriji općina: Bugojno, Busovača, Dobretići, Donji Vakuf, Fojnica, Gornji Vakuf - Uskoplje, Jajce, Kiseljak, Kreševo, Novi Travnik, Travnik i Vitez .

Tokom 2017. godine Služba je kao i prethodnih godina, provodila svoje redovne zadaće i aktivnosti, uz manje poteškoće koje su vezane za događanja i promjene na tržištu rada, neadekvatnim zakonskim rješenjima u oblasti zapošljavanja, te ekonomskim kretanjima, a koje su se u manjoj mjeri odrazile i na realizaciju aktivnosti i rad Službe. Ipak, Služba je u prvih devet mjeseci uspjela postići osnovni zadatak, stabilizirati broj nezaposlenih i izvršiti posredovanje u zapošljavanju, smanjiti broj nezaposlenih za 1.796 osoba (31.12.2016. godine je bilo 38.765 nezaposlenih, a 30.9.2017. godine njih 37.394).

Istovremeno, prema podacima Porezne uprave F BiH, za period od prvih devet mjeseci 2017. godine, broj zaposlenih na području SBK se povećao za 2.061 osobu, te je ukupan broj zaposlenih na dan 30.9.2017. godine iznosio 51.718 prijavljenih osoba u radnom odnosu.

Služba je u sklopu obavljanja poslova materijalne sigurnosti nezaposlenih osoba vršila uplatu

zdravstvenog osiguranja, uplatu novčane naknade za nezaposlene, te vršila uplatu doprinosa za penzijsko osiguranje za nezaposlene osobe, tako da će se ove aktivnosti nastaviti u kontinuitetu i u 2018. godini. U okviru navedenih aktivnosti, naglasak će i dalje biti na realnim i zakonskim pretpostavkama za utvrđivanje prava po ovim osnovama, što se reflektira i na ekonomske parametre Službe.

Aktivna politika zapošljavanja je oblast u kojoj se, u skladu sa aktivnostima koje provodi Federalni zavod za zapošljavanje, Služba pozicionira u funkciji servisiranja programa sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja, a djelomično učestvuje i vlastitim sredstvima. Vjerujemo da će u narednom periodu pristup Federalnog zavoda biti fleksibilniji u kreiranju i realizaciji programa aktivne politike zapošljavanja, u smislu davanja više prostora Službi da u ovoj oblasti upravlja procesima. Služba će u narednoj godini, u skladu sa finansijskim parametrima, pokušati realizirati programe sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja putem vlastitih sredstava, vodeći računa o likvidnosti Službe i izmirenju obveza iz poslovanja.

Dugoročni ciljevi Službe su:

- Aktivno uključivanje nezaposlenih osoba, poslodavaca i svih drugih relevantnih faktora putem lokalnih partnerstva u većinu aktivnosti Službe, uz postupno smanjenje stope nezaposlenosti.
- Poticanje otvaranja novih radnih mjesta;
- Povećanje kvalitete radne snage u smislu postizanja veće fleksibilnosti, motivacije i spremnosti za rad, obuku i školovanje.
- Sistematizirano uključivanje teško upošljivih skupina na tržište rada, putem klubova za traženje posla, motivacijskih seminara i obuka za poduzetništvo.

Osnovni programski ciljevi za 2018. godinu

Mjere	Planirano 2017.g.	Ostvareno u IX mjeseci 2017.	Planirano za 2018.godinu
Posredovanje u zapošljavanju	6.000	5.328	6.500
Individualno savjetovanje	13.000	9.090	13.000
Motiv. seminari i obuka YOB	80/640	77/645	90/700
Informativni seminari	600/4.800	435/3.959	600/5.000
Zaposleni po individualnom savjetov.	4.300	4.872	4.500
Zaposleno po posredovanju	1.100	1.077	1.200
Zaposleno po motiv. semin. i YOB	100	70	100

- Osigurati primjenu zakonskih propisa da broj uvažanih žalbi ne pređe 10% od broja ukupno izdanih rješenja.
- Nastaviti primjenu upravljanja kvalitetom ISO 9001 - 2008.

Osim toga, inzistirat će se na dosljednoj primjeni Pravilnika o evidencijama u oblasti zapošljavanja, radi određivanja stvarne slike o nezaposlenima i utvrđivanja statusa nezaposlene osobe.

II ISPITIVANJE TRŽIŠTA RADA, EVIDENCIJE U OBLASTI ZAPOŠLJAVANJA, POSREDOVANJE U ZAPOŠLJAVANJU

ISPITIVANJE TRŽIŠTA RADA

Služba za zapošljavanje vrši ispitivanje tržišta rada na svom području djelovanja još od 2003. godine, u saradnji s Federalnim zavodom za zapošljavanje, koji priprema i izrađuje anketne upitnike za poslodavce, potrebne za ovu aktivnost. Ova aktivnost je planirana i za 2018. godinu.

Svrha i cilj ankete je anketiranje definiranog uzorka poslodavaca u 2018. godini prema utvrđenoj metodologiji rada (uglavnom anketiranje poslodavaca koji zapošljavaju 5 i više zaposlenih; iznimno, ako se utvrdi da nema dovoljno poslodavaca iz te grupe, moguće je anketirati i poslodavce koji imaju manji broj zaposlenika). Ispitivanje tržišta rada je posebno značajno za Službu za zapošljavanje, jer se njime ostvaruje i afirmira neposredan kontakt s poslodavcima, a i jača primarna društvena uloga posredovanja u zapošljavanju nezaposlenih osoba.

Osnovna svrha provedbe ankete je da njezini rezultati mogu poslužiti kao osnov za kreiranje određenih aktivnosti u poslovima posredovanja u zapošljavanju, provođenja stručne pripreme odnosno prekvalifikacije, a posebno utvrđivanje suficitarnosti odnosno deficitarnosti pojedinih zanimanja.

Također bi ovi rezultati trebali poslužiti kao dobar temelj za provođenje upisne politike u srednjim školama i fakultetima na području ovog Kantona i cijele Federacije Bosne i Hercegovine.

Planirane aktivnosti se odnose uglavnom na izradu i publiciranje izvješća o stanju i tendencijama na tržištu rada, kako na području našeg Kantona tako i šire, tj. na području cijele Federacije BiH, kao i procjeni zapošljavanja u narednom periodu. Javno promovirati rezultate ankete putem Biltena Službe, prezentacijama, lokalna Partnerska vijeća, okrugli stolovi (Sajam zapošljavanja), mediji i drugo. Posebno upoznavanje nadležnih ministarstava i ustanova o prikupljenim podacima, radi uspostavljanja stručnog dijaloga s istima (stanje, prognoze, očekivanja). Analiza i ocjena mišljenja poslodavaca o uspostavljanju odnosno proširenju saradnje sa Službom za zapošljavanje, te izrada i usvajanje odgovarajućih zaključaka i preporuka za unaprjeđenje aktivnih mjera u oblasti zapošljavanja.

Ciljna grupa biće (kao i protekle 2017. godine), prije svega, poslodavci iz privatnog sektora (realni privredni sektor), koji su kao takvi registrovani u Srednjobosanskom kantonu, odnosno u Federaciji BiH. U slučaju da Služba samostalno realizira ovu aktivnost zbog ograničenih sredstava namijenjenih za provođenje ankete, predviđamo obuhvatiti maksimalno 150 subjekata, a anketiranje javnog sektora će se definirati u skladu sa instrukcijama Federalnog zavoda za zapošljavanje. S obzirom da je izražen interes poslodavaca oko dualnog sustava obrazovanja, anketom će se pokušati konkretnije definirati stanje deficitarnih zanimanja, te sukladno dobivenim rezultatima obavijestiti nadležne institucije po pitanju prevladavanja poteškoća u izboru zanimanja i njihovom obrazovanju.

Partneri u realizaciji ove ankete bit će Federalni zavod za zapošljavanje, Kantonalno Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Udruženje poslodavaca i sami poslodavci.

EVIDENCIJE U OBLASTI ZAPOŠLJAVANJA

U skladu sa pozitivnim zakonskim propisima i u ovoj godini vršit će se kontinuirana kontrola vođenja evidencija u oblasti zapošljavanja, s ciljem ažuriranja istih. U ovom dijelu smo do sada imali izuzetno dobru saradnju sa inspektorima rada Ministarstva privrede SBK (vezano za rad 'na crno'), što očekujemo i u buduće.

Također, vršit će se interna kontrola vođenja svih evidencija (kartoteka – baze podataka, registri vođenja evidencija i dr.).

Opće je poznato da naši biroi za zapošljavanje svakodnevno ostvaruju neposredni kontakt s nezaposlenim osobama, a sve je veći broj onih koji se moraju redovno javljati kod istih.

Služba (i njeni biroi) će i dalje nastaviti brisanje osoba sa evidencije koje ne poštuju zakonske rokove javljanja (kao i ostalih razloga za brisanje s evidencije), te će voditi računa da pravovremeno procesuiraju podatke o osobama koje stječu pravo na zdravstveno osiguranje putem Službe.

Novim pristupom u radu, uveden je potpuno novi sistem rada posredovanja u zapošljavanju, koji podrazumijeva maksimalno vrijeme koje se može koristiti za administrativne poslove (prijava, odjava,

izdavanje uvjerenja i sl.) samo tri (3) radna sata dnevno, a sve ostalo radno vrijeme na savjetovanja (grupna i individualna) i posredovanje u zapošljavanju.

I u 2018. godini (u septembru 2018. godine) predviđena je obuka i osposobljavanje radnika biroa vezana za gore spomenuti novi pristup u radu, te naročito za primjenu (korištenje) novog Informacijskog sistema za vođenje evidencija (koji je u početnoj fazi primjene), a sve prema Programu obuke, odnosno Pravilniku o vođenju evidencija u oblasti zapošljavanja. Najviše pažnje posvetiti temi 'posredovanje u zapošljavanju', kao osnovnoj zadaći Službe.

U pripremi je izrada novog Pravilnika o vođenju evidencija u oblasti zapošljavanja. Novim pravilnikom će se između ostalog riješiti pitanje evidencija u oblasti zapošljavanja, načini i rokovi prijavljivanja nezaposlenih osoba, sredstva evidencije u oblasti zapošljavanja te druga pitanja u vezi sa vođenjem osnovnih evidencija. Pravilnikom je planirano urediti pitanje aktivnih i pasivnih tražioca posla. Ubuduće će se na evidencijama službi za zapošljavanje moći naći samo oni koji aktivno traže posao, čime bi se u značajnoj mjeri uticalo i na smanjenje rada na crno. Spomenuti Pravilnik dio je reformskih zakonskih i pod zakonskih akata koji bi trebao olakšati posao i zaposlenicima službi, ali koji bi i stvarno nezaposlenim i poslodavcima trebao pomoći da dođu do radnog mjesta odnosno kvalitetne radne snage. Služba će s početkom naredne godine početi primjenjivati Pravilnik o evidenciji osoba s invaliditetom.

Služba će u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima vršiti jednu od svojih osnovnih obaveza, posredovanje u zapošljavanju, te se u tom smislu planira oko 6.500 posredovanja.

POSREDOVANJE U ZAPOŠLJAVANJU I TRŽIŠTE RADA

Posredovanje u zapošljavanju podrazumijeva provođenje aktivnosti u povezivanju osoba koje traže zaposlenje, odnosno promjenu zaposlenja i poslodavca. Posredovanje u zapošljavanju je jedna od glavnih funkcija Službe za zapošljavanje, te joj stoga treba posvetiti posebnu pažnju. Jedan od prioriteta Službe je unaprjeđenje saradnje s poslodavcima i drugim institucijama. Prema važećim zakonskim propisima poslodavci nisu obavezni objavljivati oglase putem Službe, što direktno utiče na efikasnost posredovanja.

Stanje na tržištu rada, kako u Federaciji BiH, tako i u samom Kantonu je veoma složeno, ali i u idućoj (2018.) godini očekujemo smanjenje broja nezaposlenih osoba. Broj nezaposlenih osoba na dan 31.10.2017. godine je 36.842 i manji je u odnosu na broj nezaposlenih osoba na dan 31.12.2016. godine (38.765) za 1.923, što govori u prilog gore navedenoj konstataciji.

I u toku 2018. godine angažirat ćemo se na posredovanju u zapošljavanju, a na temelju Procedure o informiranju poslodavaca i posredovanju u zapošljavanju.

S tim u vezi, tokom 2018. godine, planirana je i redovna obuka zaposlenika na ovu temu (u skladu sa gore spomenutim Programu obuke).

Također, planira se organizacija VIII Sajma zapošljavanja, na osnovu Procedure o organizaciji, pripremi, izvođenju i evaluaciji Sajma za zapošljavanje. Dosadašnji sajmovi zapošljavanja (njih 7) su pokazali i potvrdili svoju potrebu i efikasnost.

Programske aktivnosti ove Službe i u 2018. godini trebale bi se realizovati u okvirima aktivnosti na ostvarivanju funkcija utvrđenih Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, a sve s ciljem očuvanja dostignutog nivoa zaposlenosti, ako ne i povećanje istog i stvaranju uslova za unaprjeđenje efikasnosti funkcioniranja tržišta rada, kako u Federaciji BiH, tako i na području ovog Kantona.

INFORMACIJSKI SISTEM

Federalni zavod za zapošljavanje je, prema Zakonu o zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, obavezan voditi i objedinjavati skupne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja, te u tom smislu predlagati mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacijskog sistema (JIS) u ovoj oblasti. Uspostava spomenutog sistema je u toku (trenutno se radi na testnoj 'aplikaciji'), pokrenute su aktivnosti na implementaciji istog, koje će biti realizovane tokom 2018. godine.

Služba učestvuje u implementaciji Jedinstvenog sistema registracije, kontrole i naplate doprinosa za socijalno osiguranje – pomoć (JIS) Porezne uprave F BiH, a koji je realiziran u sklopu ELMO projekta, kojeg finansira USAID, a iste aktivnosti će biti nastavljene i u 2018. godini.

Služba je elektronski spojena putem VPN-om (privatna virtualna mreža) s Federalnim Zavodom za zapošljavanje, kojom komunicira i dostavlja podatke o nezaposlenim osobama korisnicima zdravstvenog osiguranja i nezaposlenim osobama kojima se vrši dokup staža i to će nastaviti raditi i ubuduće.

Služba je realizovala projekt „elektronskog obavještanja“ nezaposlenih osoba putem WEB stranice, kojim nezaposlene osobe u biroima za zapošljavanje na jednom mjestu vide sve oglase, konkurse o slobodnim radnim mjestima i sl. putem novog WEB portala, u Službi će se i ubuduće unositi podaci o oglasima, konkursima, te preko internet veze automatski ažurirati u svim općinskim biroima za zapošljavanje. Služba planira instalirati u svim općinskim biroima namjenske *display-e (info panele)*, putem kojih će korisnici naših usluga biti informirani o (za njih) bitnim aktivnostima Službe. Ova aktivnost još nije realizovana, ali je planirana i u 2018. godini.

Služba je uvela nove komunikacijske veze (ADSL) u svim općinskim biroima za zapošljavanje i Zajedničkoj službi. Implementirana je INTRANET mreža unutar Zajedničke službe, radi boljeg i efikasnijeg rada, odnosno razmjene podataka između odjeljenja, koja će se neprekidno poboljšavati. U 2017. godini je povećana brzina pristupa internetu, kako bi se povećala efikasnost rada zaposlenika, s tim da se planira nabaviti i nova računarska oprema, koja će podržavati novi jedinstveni informacijski sistem (JIS).

U mjesecu septembru 2018. godini planira se informatička obuka i osposobljavanje radnika (korištenje e-mail i internet servisa, MS excel, MS power point) s ciljem poboljšanja korištenja novog jedinstvenog informacijskog sistema (JIS) i ostalih informatičkih pomagala.

INFORMIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

Imajući u vidu da je informacija strateški instrument kod podizanja svijesti javnosti o ulozi i zadacima Službe za zapošljavanje, nastavit će se s objavljivanjem vlastitih i distribucijom drugih dostupnih publikacija za nezaposlene (publikacije Federalnog zavoda za zapošljavanje, kao što su brošure, letci, vodiči za posao i sl.), poslodavce i druge korisnike usluga.

Služba će i u 2018. godini graditi dobre odnose s medijima, s ciljem pravilnog i pravovremenog informiranja javnosti.

“Bilten” Službe, u kojem se – pored statističkih podataka o broju i kvalitetu nezaposlenih, objavljuju programi, konkursi, propisi, odluke i drugi dokumenti, bit će i dalje važan element u informiranju (izrada mjesečnih glasila do 10. u mjesecu za prethodni mjesec).

Stalno ažuriranje Web stranice Službe.

Postavljanje „Biltena“ Službe u elektronskom obliku (PDF) na Web stranicu Službe.

Izrada procedura, brošura, vodiča i drugih pomoćnih akata potrebnih za rad ove Službe.

U okviru aktivnosti izvještavanja, Služba će vršiti slijedeće:

- Izrada i donošenje Programa rada Službe za 2019. godinu, rok: kraj decembra 2018. godine;
- Izrada i donošenje Plana finansiranja za 2019. godinu, rok: do kraja decembra 2018. godine;
- Izrada Izvještaja o radu Službe (godišnjeg, kraj januara 2018. godine za 2017. godinu, polugodišnjeg, kraj jula 2018. godine);
- Izrada Izvještaja o poslovanju (godišnjeg za 2017. godinu, do kraja februara 2018. godine i kvartalno, do 20. u mjesecu po okončanju kvartala);
- Izrada mjesečnog biltena, do 10. u mjesecu za prethodni mjesec;
- Izrada zapisnika sa sjednica Upravnog odbora; rok najmanje jednom mjesečno.

III OSIGURANJE ZA SLUČAJ NEZAPOSLENOSTI, SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA I IZDAVANJE RADNIH DOZVOLA STRANIM DRŽAVLJANIMA

Sistem osiguranja za slučaj nezaposlenosti, te materijalna i socijalna sigurnost nezaposlenih kao poslovi zbog kojih je prije svega Odjeljenje za normativno pravne i opće poslove i formiran, regulisani su Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba (Službene novine Federacije BiH, broj: 41/01, 22/05 i 9/08).

Finansijska sredstva za isplatu materijalnih i socijalnih prava za slučaj nezaposlenosti osiguravaju se iz sredstava koja pripadaju kantonalnim službama za zapošljavanje uz obavezu Federalnog zavoda da iz svojih sredstava, u skladu sa članom 50. navedenog Zakona, službama za zapošljavanje dodjeljuje nedostajuća sredstva s ciljem postizanja ravnomjernijeg ostvarivanja materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba na području Federacije Bosne i Hercegovine.

Za isplatu materijalnih i socijalnih prava za nezaposlene osobe Služba je u svom Finansijskom planu za 2018. godinu osigurala i planirala neophodna sredstva kako je to činila i ranijih godina. Služba, također, provodi stalne aktivnosti, u skladu sa važećim zakonskim i pod zakonskim propisima, oko povećanja stepena naplate doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti.

Pružanje pravne i stručne pomoći, kao i kontinuirano informiranje, kako nezaposlenih osoba, tako i zaposlenika Službe koji rade direktno u kontaktu s nezaposlenim osobama, jedan je od stalnih zadataka Odjeljenja. Pravnu pomoć i informiranje za nezaposlene osobe zaposlenici Odjeljenja pružat će putem telefonskih ili drugih sredstava komunikacije ili direktno u prostorijama Službe, a za radnike Službe koji rade direktno u kontaktu s nezaposlenim osobama putem edukacija i telefonskih kontakata, elektronskim sredstvima komunikacije, na službenim sastancima, te pisanim uputama i instrukcijama. Navedena pomoć i informiranje radi se s ciljem transparentnog upoznavanja s pravima nezaposlenih osoba, te edukacije za što jednostavnije i efikasnije pružanje usluga.

Pravo na novčanu naknadu nakon prestanka radnog odnosa, kao jedno od osnovnih i najznačajnijih prava nakon prestanka radnog odnosa, nezaposlena osoba ostvaruje u skladu sa Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba. Stanje u privredi na području našeg Kantona u posljednjih nekoliko godina odražava se na statističke pokazatelje u Službi, a to znatno utječe na ukupan broj nezaposlenih, te samim tim i broj korisnika novčane naknade. Privredna aktivnost na ovim prostorima uvjetovana je i sezonskim poslovima, tako da kontinuitet broja korisnika novčane naknade varira od mjeseca do mjeseca, kao i godišnjim dobom, što uvjetuje enormno povećanje korisnika u određenim vremenskim periodima.

Taj se trend, prema sadašnjim pokazateljima u 2017. godini, definitivno lagano povećao, te se prema svim pokazateljima u 2018. godini planira, bar kada je u pitanju broj korisnika novčane naknade, povećanje broja korisnika novčane naknade. Rukovodeći se podacima iz prethodnih godina, te trenutnim stanjem u privredi, Služba je Finansijskim planom za 2018. godinu planirala nešto veći iznos sredstava za ovu namjenu, u odnosu na proteklu godinu, u iznosu od 4.573.000,00 KM.

Odjeljenje za normativno pravne i opće poslove provodi aktivnosti na povratu više isplaćenih sredstava po osnovu novčane naknade na način da po osnovu izdavanja rješenja o povratu sredstava, nakon eventualno neuspješnih dogovora oko povrata s korisnicima sredstava, izrađuje prijedloge o izvršenju rješenja protiv korisnika za koje se ustanovilo da su novčanu naknadu koristili u određenom vremenskom periodu u kojem su ostvarivali pravo koje isključuje novčanu naknadu. Ove radnje se poduzimaju s ciljem naplate novčanih sredstava na koje Služba polaže pravo, iako je zakonskim odredbama predviđeno moguće umanjeno potraživanje po tom osnovu ili oslobađanje korisnika od povrata isplaćene novčane naknade na način kako je to prethodno navedeno. Ovo je kontinuirana aktivnost koja će se nastaviti i u narednom periodu.

Služba će pravo na zdravstveno osiguranje nezaposlenim osobama utvrđivati u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju, te izdavati uvjerenja na osnovu službene evidencije za regulisanje prava nezaposlenih.

Pravo na uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje (dokup staža) regulisano navedenim Zakonom i namijenjeno je za osobe kojima nedostaje do tri godine penzijskog staža do stjecanja uslova za penziju. Služba je za ovu namjenu Finansijskim planom za 2018. godinu planirala isti iznos kao u protekloj godini, te on za 2018. godinu iznosi 170.000,00 KM. I ubuduće će se nastaviti s aktivnostima oko stalne kontrole evidencija nezaposlenih osoba s ciljem informiranja i upoznavanja s ovim pravom osoba starijih godišta, mogućih korisnika dokupa staža.

U posljednjih nekoliko godina pokazalo se da većina poslodavaca otpušta radnike starijih godišta i upućuje ih u Službu na ostvarivanje navedenog prava.

Služba će u skladu sa Programom realizacije mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika, koji će u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i prestrukturiranja poduzeća s većinskim državnim vlasništvom ostati bez posla, omogućiti ostvarivanje prava na novčanu naknadu za navedenu skupinu nezaposlenih

osoba, ukoliko se osiguraju potrebna sredstva od strane drugih institucija koje imaju obavezu osiguranja sredstava za ovu namjenu.

Aktivnosti oko raskidanja ugovora o sufinansiranju u zapošljavanju i naplate sredstava po raskinutim ugovorima putem Općinskog suda u Travniku, započete u 2015. i 2016. godini nastavit će se i u 2018. godini. Po većem dijelu podnesenih tužbi i prijedloga za izvršenje, već je donesen veći broj presuda. Za ostale raskinute ugovore pripremljena je dokumentacija, te će se nastaviti s navedenim aktivnostima oko naplate putem Suda.

U toku 2018. godine očekuje se manji broj tužbi prema korisnicima poticajnih sredstava koji nisu redovno izvršavali svoje obaveze regulirane potpisanim ugovorima.

Izdavanje radnih dozvola stranim državljanima i osobama bez državljanstva provodi se u skladu sa važećim propisima koji regulišu kretanje, boravak i zapošljavanje stranih državljana i osoba bez državljanstva. Prihod od izdanih radnih dozvola u 2018. godini planiran je u iznosu od 5.000,00 KM.

Svi upravni postupci za utvrđivanje navedenih prava, do sada su, a i ubuduće, Služba će provoditi u propisanim rokovima i u skladu sa važećim propisima. Unatoč činjenici da Zakonodavac nije jasno regulirao uslove i način ostvarivanja prava za slučaj nezaposlenosti, pa nerijetko Služba mora tražiti tumačenje pojedinačnih specifičnih situacija, prvenstveno oko obaveze uplate doprinosa kao uslova za ostvarivanje prava na novčanu naknadu, Služba je sebi za cilj postavila da broj uvaženih žalbi na rješenja (poništenih rješenja Službe) ni u kom slučaju ne bi trebao preći 10 % od ukupnog broja izjavljenih žalbi.

Služba će u narednoj godini, i dalje poduzimati aktivnosti na uknjižbi poslovnih prostora u zemljišnim knjigama, u općinama u kojima se stvaraju uvjeti za poduzimanje ovih radnji, s obzirom da u nekim općinama nisu uređene zemljišne knjige i drugi plansko-prostorni dokumenti koji bi osigurali provođenje ovih aktivnosti.

S obzirom da je usvojen i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, Odjeljenje će u narednoj godini organizirati rad u skladu sa predviđenoj sistematizaciji i opisu poslova na način da se uspostavi efikasniji i racionalniji rad radnika.

IV AKTIVNA POLITIKA ZAPOŠLJAVANJA

Jedna od osnovnih aktivnosti Službe za zapošljavanje u 2018. godini, kao i u ranijim godinama, je provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja. Aktivna politika zapošljavanja je skup mjera koje se poduzimaju s ciljem usklađivanja ponude raspoložive radne snage i potražnje za radnom snagom radi otklanjanja problema nezaposlenosti. Te mjere će se provoditi kroz različite oblike potpore u zapošljavanju, samozapošljavanju, pripremi za tržište rada, te stručnom usavršavanju i osposobljavanju za sve kategorije nezaposlenih osoba, uz posebnu pozornost za kategorije nezaposlenih osoba kao što su mlade nezaposlene osobe bez radnog iskustva, žene, osobe koje su dugo na evidenciji nezaposlenih, osobe s invaliditetom, članovi porodica poginulih boraca, kao i radno sposobne osobe s lakšom i umjerenom retardacijom, itd.

Kroz ove mjere će se omogućiti jednak pristup i integracija na tržište rada za sve nezaposlene, uz dodatnu pažnju na posebne kategorije nezaposlenih koji su u nepovoljnom položaju na tržištu rada. Sve ciljne grupe će kao i do sada biti obuhvaćene različitim mjerama sufinansiranja zapošljavanja, a sve s ciljem njihovog lakšeg i bržeg zapošljavanja.

Mjerama aktivne politike zapošljavanja bit će obuhvaćeni i poslodavci koji su neizostavni dio ovih aktivnosti. S obzirom da su oni ti koji zapošljavaju, vodit će se briga i o njihovim interesima i potrebama.

Mjerama namijenjenim poslodavcima nastoji se utjecati na zadovoljenje potražnje za radnicima određenog profila zanimanja, dok se mjerama namijenjenim pojedincima, kroz unaprjeđivanje njihovih znanja i vještina, nastoji utjecati na ponudu raspoložive radne snage.

Dugoročni i trajni ciljevi aktivne politike zapošljavanja su:

- Aktivno uključivanje nezaposlenih osoba i poslodavaca u većinu aktivnosti Službe za zapošljavanje, uz postupno smanjivanje rasta stope nezaposlenosti,

- Poticanje otvaranja novih radnih mjesta,
- Povećanje kvaliteta radne snage u smislu postizanja veće fleksibilnosti, motivacije i spremnosti za rad, obuku i školovanje,
- Sistemski uključivanje teško zapošljivih grupa na tržište rada.

Realizaciju ovih ciljeva Služba kontinuirano provodi kroz konkretne programe i mjere sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja, odnosno potpore nezaposlenima i poslodavcima. Većinu svojih aktivnosti u aktivnoj politici zapošljavanja Služba će voditi u koordinaciji s Federalnim zavodom za zapošljavanje i realizirati programe i mjere koje će finansirati Federalni zavod, ali će, u skladu sa svojim finansijskim mogućnostima i uz eventualnu potporu i sufinansiranje drugih subjekata, kreirati i vlastite programe zapošljavanja.

U 2018. godini Služba će nastaviti s realizacijom i/ili praćenjem slijedećih programa i mjera iz ranijih godina:

1. Program subvencioniranja zapošljavanja mladih nezaposlenih osoba bez radnog iskustva po Uredbi Vlade F BiH,
2. Program subvencioniranja samozapošljavanja po Uredbi Vlade F BiH,
3. Program samozapošljavanja i zapošljavanja u poljoprivredi,
4. Program samozapošljavanja Start up 2017,
5. Program sufinansiranja zapošljavanja 2017 – mjere:
 - a) *Prvo radno iskustvo 2017- Jačanje konkurentnosti na tržištu rada,*
 - b) *Vaučer za posao 2017,*
 - c) *Periodično zapošljavanje 2017,*
 - d) *Javni radovi 2017,*
6. Program samozapošljavanja Start up 2017 „PLUS“,
7. Program sufinansiranja zapošljavanja 2017 „PLUS“ – mjere:
 - a) *Prvo radno iskustvo 2017- Jačanje konkurentnosti na tržištu rada“PLUS“,*
 - b) *Vaučer za posao 2017 „PLUS“,*
 - c) *Periodično zapošljavanje 2017 „PLUS“,*
 - d) *Javni radovi 2017 „PLUS“.*

Za neke programe i mjere iz 2017. godine još nismo dobili ni popise poslodavaca koji su aplicirali, a Program zapošljavanja 2017 „PLUS“ u vrijeme pisanja ovog programa još uvijek je otvoren za sve mjere, tako da kompletna realizacija ovog programa od prikupljanja dokumentacije, potpisivanja ugovora i praćenja odnosno refundiranja sredstava prelazi u 2018. godinu.

Pored navedenih programa i mjera sufinansiranja u 2018. godini, biti će raspisani novi javni pozivi za sufinansiranje zapošljavanja i samozapošljavanja i pripreme za rad osoba s evidencije nezaposlenih s posebnom rodnom i socijalnom osjetljivošću radi jačanja njihove konkurentnosti i brže integracije na tržište rada, sprječavanje dugotrajne nezaposlenosti, te stvaranje uvjeta za stjecanje prvog radnog iskustva, samozapošljavanja odnosno registraciju/pokretanje djelatnosti.

Planirane su slijedeće aktivnosti:

- Sufinansiranje zapošljavanja kod poslodavaca nezaposlenih osoba iz ciljne grupe i omogućavanje stjecanja prvog radnog iskustva,
- Sufinansiranje samozapošljavanja kroz pokretanje Start up biznisa,
- Sufinansiranje pripreme za rad kroz obuku, stručno osposobljavanje i usavršavanje,
- Sufinansiranje društveno korisnoga rada,
- Omogućavanja stjecanja prvog radnog iskustva.

Navedene aktivnosti će biti realizirane kroz slijedeće programe/mjere:

- Prvo radno iskustvo/Zapošljavanje mladih,
- Prilika za sve/Periodično zapošljavanje/Zapošljavanje žena i drugih teže zapošljivih kategorija,
- Vaučer za posao,
- Javni radovi,
- Start up,

- Priprema za rad - Obukom do zaposlenja.

Ovim programima/mjerama bit će obuhvaćene slijedeće ciljne grupe:

- Mladi bez radnog iskustva,
- Dugotrajno nezaposlene osobe, žene,
- Osobe s invaliditetom, kao i radno sposobne osobe ometene u razvoju, djeca i supružnici osoba s invaliditetom od 60% i više,
- Demobilisani borci i djeca nezaposlenih demobilisanih boraca,
- Članovi porodice poginulih boraca,
- Osobe dobi preko 40 godina,
- Članovi domaćinstava u kojima niti jedan član nije zaposlen,
- Romi,
- Samohrani roditelji, staratelji i hranitelji i njihova djeca, roditelji djeteta s posebnim potrebama, bivši štićenici doma za nezbrinutu djecu,
- Žrtve nasilja, civilne žrtve rata, žrtve nasilja u porodici, liječeni ovisnici i dr.

Ovim programima će biti obuhvaćene sve najosjetljivije kategorije nezaposlenih koje smo već spomenuli, a sam način provođenja biti će kao i u 2017. godini. Naime, bit će objavljeni javni pozivi koji će ostati otvoreni sve do ugovaranja raspoloživih sredstava, radi mogućnosti kontinuiranog apliciranja poslodavaca, u skladu sa njihovim potrebama, čime se povećava i mogućnost poticanja zapošljavanja nezaposlenih osoba tokom cijele planske godine.

Također će biti omogućeno kantonima preusmjeravanje sredstava s programa i mjera za koje je manji interes na programe i mjere za koji se pokaže veći interes, odnosno potreba. Kroz sve navedene programe i mjere očekujemo zapošljavanje preko 1.000 nezaposlenih osoba.

S obzirom na to da se aktivnosti vezane za profesionalnu orijentaciju uglavnom odnose na profesionalno informiranje učenika završnih razreda osnovnih i srednjih škola na području Srednjobosanskog kantona, u 2018. godini, u skladu sa mogućnostima, nastaviti će se raditi na uspostavljanju orijentacije kao systemske aktivnosti u Službi za zapošljavanje, uz saradnju sa svim institucijama koje budu pružale pomoć, nove ideje i programe u oblasti profesionalne orijentacije.

U Federalnom zavodu najavljuju mjere za unaprjeđenje profesionalne orijentacije (profesionalnog informiranja) kao i obuke za traženje posla kroz obuke zaposlenika službi za zapošljavanje i dopunu i standardizaciju postojećeg sistema informiranja, štampanje priručnika za provođenje profesionalnog informiranja, kao i provođenje obuke zaposlenika koji rade u klubovima za traženje posla, izradu kataloga radionica za nezaposlene osobe i štampanje edukacijskog materijala.

Služba za zapošljavanje SBK nastaviti će i u 2018. godini realizaciju Programa sufinansiranja zapošljavanja demobilisanih boraca i članova njihovih porodica na osnovu zaključenog Sporazuma o međusobnoj saradnji između Federalnog zavoda za zapošljavanje Sarajevo, Kantonalne uprave za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata SBK i Službe za zapošljavanje SBK, s ciljem praćenja realizacije i sufinansiranja poslodavaca, u skladu sa potpisanim ugovorima.

Isto tako, nastaviti će se i realizacija Programa sufinansiranja zapošljavanja djece šehida i poginulih boraca na osnovu Sporazuma o međusobnoj saradnji između Federalnog zavoda za zapošljavanje Sarajevo, Vlade SBK – Kantonalne uprave za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata SBK i Službe za zapošljavanje SBK. S obzirom da ovaj Program nije u potpunosti realiziran s aspekta broja prijavljenih, Služba će i dalje animirati poslodavce i ciljnu grupu radi što efikasnije implementacije Programa.

Osim navedenog, raditi će se i na realizaciji Programa sufinansiranja zapošljavanja odgovarajućeg stručnog kadra za djecu s poteškoćama u razvoju u osnovnom obrazovanju u redovnoj nastavi u Federaciji BiH, čija će realizacija trajati, u skladu sa potpisanim Sporazumom s Federalnim zavodom za zapošljavanje i Ministarstvom obrazovanja, nauke, kulture i sporta SBK, do 31.5.2018. godine.

U 2018. godini Služba planira organiziranje Sajma za zapošljavanje na području Srednjobosanskog kantona, na kojem se očekuje uobičajeno učestvovanje 40-50 poslodavaca, te oko 1.000 nezaposlenih osoba.

V OBUKA I OSPOSOBLJAVANJE OSOBLJA

Služba će kao i prethodnih godina nastaviti kontinuirano raditi na osposobljavanju osoblja kako bi se na adekvatan način uključila u primjeni novih pristupa u radu, sukladno ISO standardima i europskim integracijama. U skladu sa navedenim aktivnostima, Služba planira izvršiti edukaciju zaposlenika Službe na slijedeći način:

- Osposobljavanje zaposlenika za izradu i primjenu novih dostignuća u okviru ISO standarda, dva trodnevna seminarra za tim za kvalitet,
- Osposobljavanje zaposlenika za izradu planskih dokumenata po strateškim dokumentima Vlade SBK/KSB. 2 seminarra za tri radnika,
- Osposobljavanje zaposlenika za primjenu novog Zakona o nabavkama, tri dvodnevna ili četiri jednodnevna seminarra za sve članove komisije,
- Osposobljavanje zaposlenika za primjenu Zakona o radu i ostalih propisa za rad i radne odnose, tri dvodnevna seminarra za 3 osobe,
- Osposobljavanje zaposlenika u oblasti finansijsko – računovodstvenih poslova iz odjeljenja za Materijalno finansijsko poslovanje, minimalno 6 jednodnevnih seminarra za po tri osobe, s dodatkom svaki drugi puta još jedne osobe,
- Osposobljavanje zaposlenika za izradu projekata za kandidiranje europskim pristupnim fondovima, tri seminarra po pet dana za dva učesnika,
- Osposobljavanje zaposlenika za primjenu zakona i pod zakonskih propisa u oblasti prava nezaposlenih osoba, četiri seminarra za po dvije osobe,
- Obuka zaposlenika za primjenu Zakona o upravnom postupku i kancelarijsko poslovanje, četiri seminarra po dvije osobe,
- Osposobljavanje zaposlenika u oblasti posredovanja u zapošljavanju, evidencija i primjeni jedinstvenog informacijskog sistema, šest seminarra za po dvije osobe,
- Osposobljavanje zaposlenika za mjere aktivne politike zapošljavanja, tri jednodnevna seminarra za po četiri osobe,
- Dvodnevni seminar za sve osoblje biroa za primjenu jedinstvenih pristupa u radu na realizaciji osnovnih zadaća (šefovi biroa, savjetodavci I i II i evidentičari),
- Osposobljavanje zaposlenika za primjenu mjere aktivne politike zapošljavanja (Obuka za rad u Klubovima za traženje posla) za savjetodavce I i II, četiri dana,
- Obuka šefova biroa za izvođenje obuke „biznis planovi“, dvodnevni seminar za sve šefove i
- Obuka šefova biroa za primjenu novih pristupa u radu, na četiri redovita sastanka po tri sata.

Shodno Zakonu o javnim nabavkama, Služba će osigurati provođenje odgovarajućih postupaka pri angažiranju vanjskih saradnika za pojedina osposobljavanja, a dio treninga će se obaviti putem vlastitih kapaciteta.

VI MATERIJALNO-FINANSIJSKO POSLOVANJE

Osnovni propisi koji regulišu računovodstveno-finansijski segment poslovanja Službe za zapošljavanje SBK i u 2018. godini su:

1. Zakon o budžetima u F BiH ("Sl .novine F BiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15 i 104/16);
2. Uredba o računovodstvu budžeta u F BiH ("Sl. novine F BiH", broj: 34/14);
3. Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u F BiH ("Sl .novine F BiH", broj: 60/14) i
4. Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u F BiH ("Sl. novine F BiH", broj. 69/14, 14/15 i 4/16).

Navedeni su osnovni zakonski i pod zakonski akti. Na djelatnost Službe za zapošljavanje SBK/KSB (u

daljem tekstu: Služba) primjenjuju se i drugi zakonski i pod zakonski akti iz domena finansija, radnog prava, PIO-a i drugih oblasti.

U narednom periodu očekuje se donošenje određenih zakonskih akata koji će svojim pravnim rješenjima uvjetovati i poziciju Službe u smislu visine prihoda od doprinosa za nezaposlene, kao i statusom zdravstvenog osiguranja za nezaposlene osobe.

Izmjene propisa i njihova primjena u 2018. godini (seta reformskih propisa) mogu nametnuti potrebu redefiniranja Finansijskog plana za 2018. godinu, a samim tim i redefiniranje programskih aktivnosti Službe za zapošljavanje SBK.

Pored eksternih propisa koje Služba primjenjuje u svom radu, od internih akata, rad Službe za zapošljavanje SBK/KSB u 2018. godini u značajnoj mjeri će definirati Finansijski plan Službe za zapošljavanje SBK za 2018. godinu, s Planom nabavki u 2018. godini i Odluke o izvršenju Finansijskog plana Službe za zapošljavanje SBK/KSB za 2018. godinu.

Ova dva akta, uz Program rada Službe za 2018. godinu, čine programski i finansijski okvir u radu Službe u 2018. godini.

Sve programske aktivnosti Službe za zapošljavanje SBK u 2018. godini sažete su i iskazane finansijski u Finansijskom planu Službe za zapošljavanje SBK za 2018. godinu, a njihova realizacija definirana je Odlukom o izvršenju Finansijskog plana Službe za zapošljavanje SBK za 2018. godinu i Programom rada Službe za 2018. godinu.

Osnovne obaveze ovog odjeljenja koje nas očekuju i u 2018. godini su:

- Vođenje propisanih i drugih neophodnih evidencija (Glavne knjige, Dnevnika i drugih pomoćnih knjiga i evidencija);
- Sačinjavanje izvještaja i izvještavanje (mjesečno, kvartalno i godišnje);
- Sačinjavanje izvještaja za institucije statistike (mjesečno i godišnje);
- Sačinjavanje drugih izvještaja po zahtjevu;
- Aktivnosti u izradi i usvajanju Finansijskog plana, praćenju njegovog izvršenja i izvještavanje po tom osnovu;
- Organizacija popisa i priprema za godišnji obračun;
- Sačinjavanje godišnjeg obračuna i izvještavanje po istom;
- Obračunavanje i plaćanje svih obaveza Službe (plaća radnika, obaveza za Upravni odbor, obaveza po osnovu komisija, računa, ugovora, novčane naknade iz radnog odnosa, poticaja aktivne politike zapošljavanja, zdravstvenog osiguranja za nezaposlene, dokupa staža i sl.);
- Servisiranje Upravnog odbora kroz pripremu akata: odluka, zaključaka, informacija, izvještaja i sl.;
- Rad i saradnja s institucijama u okviru nadležnosti i obaveza ovog odjeljenja: ministarstvima (Kantona i F BiH), Poreznom upravom, Federalnim zavodom za statistiku, Odjelom za makro-ekonomske analize BiH, bankama i sl.;
- Kontinuirane obuke radnika Odjeljenja za materijalno-finansijsko poslovanje (seminari i ostale edukacije minimalno u obaveznom – propisanom trajanju);
- Nadogradnja postojećih softverskih rješenja trezorskog poslovanja (pojedinih modula) i ovladavanje novim segmentima trezorskog poslovanja;
- Praćenje instaliranja JIS-a (jedinственог информацијског система) od strane Federalnog zavoda za zapošljavanje Sarajevo i obuka na istom.

I u 2018. godini posebnu pažnju Služba za zapošljavanje SBK/KSB mora posvetiti novčanim naknadama iz radnog odnosa, kao najvećoj rashodovnoj poziciji.

Novčane naknade predviđene za slučaj nezaposlenosti obračunavaju se u skladu sa odredbama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba ("Sl .novine F BiH", broj: 41/01 i 22/05).

Sve procjene daju naznake da će obaveze po ovom osnovu i u 2018. godini biti i dalje značajne. Ova pozicija u Finansijskom planu Službe za zapošljavanje SBK za 2018. godinu iznosi oko 44% ukupnih rashoda i izdataka – 4.573.000,00 KM.

Novčane naknade vode se i obračunavaju u elektronskoj formi, u modulu programa koji je u cijelosti integriran u finansijsko-računovodstveni program.

Druga pozicija iz okvira socijalno materijalne sigurnosti nezaposlenih osoba je dokup staža za nezaposlene osobe.

Ova pozicija u Finansijskom planu Službe za zapošljavanje SBK/KSB za 2018. godinu iznosi nominalno 170.000,00 KM.

I dokup staža za nezaposlene u cijelosti je integriran u finansijsko-računovodstveni program.

Pored sredstava za dokup staža u 2018. godini, planirana su sredstva i za uplatu penzijskog-invalidskog osiguranja po programima mjera socijalnog zbrinjavanja zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostali ili ostaju bez posla - u iznosu od 50.000,00 KM.

Treća značajna pozicija iz okvira socijalno materijalne sigurnosti nezaposlenih osoba je zdravstveno osiguranje nezaposlenih.

Ova pozicija u Finansijskom planu Službe za zapošljavanje SBK/KSB za 2018.godinu iznosi oko 13% ukupnih rashoda i izdataka koja glasi 1.380.000,00 KM.

Ukupno planirani izdaci za socijalno-materijalnu sigurnost u 2018. godini (kao jednu od najvažnijih funkcija Službe za zapošljavanje SBK/KSB) iznose oko 60% ukupnih rashoda i izdataka – 6.173.000,00 KM.

Značajan dio poslova iz domena socijalno-materijalne sigurnosti nezaposlenih osoba obavlja se u Odjeljenju za materijalno-finansijsko poslovanje.

Aktivna politika zapošljavanja planirana je u preporučenim veličinama - do 6% osnovnih prihoda iz vlastitih sredstava, a ostalo iz transfera (grantova) u svrhu poticaja zapošljavanja. Izdaci za aktivnu politiku zapošljavanja planirani su u iznosu od 900.000,00 KM.

Ova sredstva odnose se na sredstva Federalnog zavoda i drugih nivoa vlasti u iznosu od 700.000,00 KM i sredstva Službe u iznosu 200.000,00 KM (do 6% od izvornih prihoda) - ukupno 910.000,00 KM. U ovom ukupnom iznosu sadržan je i iznos od 10.000,00 KM koji je predviđen za Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, što je propisana obveza Službe - 5% od sredstava Službe planiranih za aktivnu politiku zapošljavanja (vlastita sredstva Službe).

Ovaj dio aktivnosti Službe za zapošljavanje SBK/KSB je veoma važna funkcija Službe, ali bez obzira na to, realizacija planiranog će uvelike zavisiti od ukupnog poslovanja Službe, a posebno od realizacije (ostvarenja) grupe rashoda socijalno materijalne sigurnosti nezaposlenih osoba. To se odnosi, prije svega, na realizaciju vlastitih sredstava Službe.

Ukupna direktna realizacija iz domena aktivne politike zapošljavanja preko Službe za zapošljavanje SBK/KSB zavisit će i od politike realizacije aktivne politike zapošljavanja Federalnog zavoda za zapošljavanje Sarajevo - od toga u kojoj će mjeri realizirati programe aktivne politike zapošljavanja direktno preko službi za zapošljavanje.

Služba cijeni da će se realizacija aktivne politike zapošljavanja i u 2018. godini vršiti preko Federalnog zavoda za zapošljavanje Sarajevo i nadležnih ministarstava (uz značajno učestvovanje Službe u tehničkom dijelu pripreme i praćenja) u značajnoj mjeri, ali da će jedan dio programa direktno realizovati i Služba vlastitim sredstvima i sredstvima (namjenskim transferima za zapošljavanje) Federalnog zavoda za zapošljavanje Sarajevo i viših nivoa vlasti.

Odjeljenje za materijalno-finansijsko poslovanje bi u ovom dijelu obavljao slijedeće poslove: plaćanje, izvještavanje o realizaciji pojedinih programa zapošljavanja i sl.

Ostale aktivnosti Službe se odnose na obračunavanje i isplatu administrativnih troškova Službe (plaće i naknade zaposlenih, doprinosi poslodavaca i ostali doprinosi, izdaci za materijal, sitan inventar i usluge).

Kapitalni izdaci u 2018. godini realizovat će se u skladu sa realizacijom (visini) prihoda i primitaka i realizacijom (visinom) izdataka za socijalno-materijalnu sigurnost.

Obaveza Odjeljenja za materijalno-finansijsko poslovanje u tom dijelu je praćenje izvršenja Finansijskog plana Službe za zapošljavanje SBK za 2018. godinu (kao pred uslova za realizaciju planiranih kapitalnih izdataka), plaćanje i evidentiranje kapitalnih izdataka.

Realizacija planiranih kapitalnih izdataka u iznosu od 450.000,00 KM zavisit će od realizacije planiranih kapitalnih primitaka u iznosu od 350.000,00 KM, kao i od realizacije (ostvarenja) planiranih prihoda u 2018. godini.

Kad su u pitanju ukupni prihodi i rashodi, kao i kapitalni primici i izdaci, obaveza ovog odjeljenja će i u

2018. godini biti praćenje i evidentiranje istih, kao i izvještavanje po svim segmentima poslovanja u propisanim formama izvještavanja.

Realne su procjene da će Služba za zapošljavanje SBK odgovoriti svim svojim zadacima u 2018. godini - procjene Službe su da će prihodi i primici biti realizirani u planiranim veličinama, što će stvoriti pred udlove za realizaciju planiranih rashoda i izdataka.

Ova konstatacija može stajati samo u slučaju da ne dođe do promjene propisa koji direktno utječu na osnovne prihode Službe, a bez istovremenog rasterećenja rashodovne strane bilance kroz određena zakonska rješenja.

Pregled svih obaveza Službe za zapošljavanje SBK kao i prihoda i primitaka iz kojih se iste trebaju izvršavati najbolje prezentira Finansijski plan Službe za zapošljavanje SBK za 2018. godinu.

VII SARADNJA

U ostvarivanju postavljenih zadataka kao i prethodnih godina, još više raditi na što boljoj i konstruktivnijoj saradnji sa:

1. Vladom SBK/KSB, preko resornog ministarstva,
2. Nadležnim inspekcijama,
3. Općinskim strukturama i svim relevantnim faktorima lokalne zajednice, kroz partnerska vijeća, s ciljem stvaranja boljih uslova na tržištu rada,
4. Međunarodnim i nevladinim organizacijama, prvenstveno ILO, GOPA – Program YEP,
5. Agencijom za zapošljavanje BiH, Federalnim zavodom i službama zapošljavanja u Federaciji i Republici Srpskoj,
6. Poslodavcima,
7. Sredstvima informisanja.

S ciljem saradnje, u potpunosti razraditi i iskoristiti partnerska vijeća.

Broj:01-02-65/17

Datum, 12.12.2017. godine

Predsjednik UO-a
Stjepan Medić, s.r.

Na osnovu odredbi člana 18. stav 2. Uredbe o računovodstvu budžeta u F BiH («Sl. novine F BiH», broj: 34/14), člana 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u F BiH (« Sl. novine F BiH», broj: 60/14), te odredbi člana 8. Statuta Službe za zapošljavanje SBK/KSB («Sl. novine KSB/SBK», broj: 5/02, 3/05, 9/13, 14/15 i 3/17), na prijedlog direktora, uz saglasnost zamjenika ravnatelja, s ciljem provođenja propisanih radnji i priprema za izradu završnog (godišnjeg) izvještaja i obračuna, Upravni odbor Službe za zapošljavanje SBK/KSB, na sjednici od 12.12.2017.godine, donosi

O D L U K U

o popisu imovine, obaveza i potraživanja na dan 31.12.2017. godine

Član 1.

Izvršiti popis imovine, obaveza i potraživanja na dan 31.12.2017. godine. Isto je propisana obaveza, a neophodna je za izradu završnog (godišnjeg) izvještaja i obračuna, te zaštite ukupne imovine Službe.

Član 2.

Za potrebe popisa formirati neophodan broj komisija, istima rješenjem definirati zadaće i rokove.

Član 3.

Komisije će u svojim zapisnicima, koji su sastavni dijelovi popisa, predložiti način likvidiranja eventualnih manjkova, viškova, nenaplativih i zastarjelih potraživanja, rashoda, te druge neophodne mjere s ciljem zaštite i pravilnog iskazivanja imovine, obaveza i potraživanja (sredstava i izvora sredstava).

Član 4.

Kompletan popis imovine, obaveza i potraživanja, zapisnici popisnih komisija, te odluka Upravnog odbora o usvajanju istog i načinu likvidiranja eventualnih popisnih razlika, eventualnih rashoda i otpisa činit će Elaborat o popisu za 2017. godinu koji će se čuvati zajedno sa ostalom knjigovodstvenom dokumentacijom.

Član 5.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjivat će se za popis imovine, obaveza i potraživanja (sredstava i izvora sredstava) na dan **31.12.2017.** godine.

Broj : 01-02-66/17
Travnik, 12.12.2017. godine

Predsjednik
Upravnog odbora
Stjepan Medić, s.r.

Broj: 01-02-61-13/17
Datum: 12.12.2017.

Na osnovu člana 18, stav 1, te članova 87. i 90. Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 39/14), člana 8. Statuta Službe («Službene novine Srednjobosanskog kantona / Kantona Središnja Bosna» broj: 5/02, 3/05 i 9/13, 14/15, 3/17), te člana 6. Pravilnika o javnoj nabavi roba usluga i radova Službe (broj: 01-02-60/15), Upravni odbor na prijedlog direktora, uz saglasnost zamjenika ravnatelja, na sjednici od 12.12.2017. godine, u skladu sa Planom javnih nabavki i održavanja za 2017. godinu, donosi

O D L U K U

o pokretanju postupka za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izradu interface-a za eksport dokupa staža iz informatičkog sistema IVIS i izmjenu informatičkog sistema IVIS

Član 1.

Odobrava se pokretanje postupka javne nabavke za izbor najpovoljnijeg ponuđača za izradu interface-a za eksport dokupa staža iz informatičkog sistema IVIS prema zadanom XML formatu i izmjenu informatičkog sistema IVIS za potrebe Službe:

- Za provedbu javne nabavke osigurana su sredstva pod rednim brojem 20. u Planu nabavki i održavanja za 2017. godinu.
- Ekonomski kod u Planu nabavki i održavanja za 2017. godinu 821500.
- Procijenjena vrijednost javne nabavke (bez uračunatog PDV-a) iznosi do 2.160,00 KM (slovima: dvijehiljadestotinušezdesetkonvertibilnihmaraka).
- Javna nabavka će se provesti putem direktnog/izravnog sporazuma.
- Postupak javne nabavke provest će se u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, podzakonskim i internim aktima.

Član 2.

Tenderski dokument /predmetnu ponudu razmotriti će Komisija za javnu nabavku Službe, u roku od 5 dana, računajući od dana donošenja ove Odluke.

Član 3.

Prilikom izbora najpovoljnijeg ponuđača primjenjivat će se kriterij najniže cijene, uz odgovarajući kvalitet.

Član 4.

Ocjenu ponuda provest će Komisija za javne nabavke u skladu sa odredbama Pravilnika o javnim nabavkama roba, usluga i radova Službe, broj: 01-02-60/15, od 30.9.2015. godine.

Član 5.

Sastavni dio ove Odluke je zahtjev / prijedlog Odjeljenja Službe mjerodavnog za predmetnu nabavku, sa specifikacijom roba / usluga ili predmjerom radova.

Član 6.

Na temelju provedenog postupanja pristupit će se potpisivanju/zaključivanju Ugovora u skladu sa Planom nabavki i održavanja za 2017. godinu.

Član 7.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

U postupku po zahtjevu/prijedlogu utvrđeno je da je isti utemeljen i da sadrži sve potrebne elemente za odlučivanje, u skladu sa odredbama člana 6. Pravilnika o javnoj nabavci roba, usluga i radova Službe. Pri donošenju Odluke, Upravni odbor Službe se posebno rukovodio činjenicom da je predložena nabavka planirana Planom nabavki za 2017. godinu, da je realno procijenjena njena vrijednost na tržištu, da su osigurana sredstva za isplatu, predložena odgovarajuća vrsta postupka, te da predloženi sastav komisije po stručnosti odgovara predmetu javne nabavke.

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, odlučeno je kao u izreci ove Odluke.

PREDSJEDNIK UO-a

Stjepan Medić, s.r.

Dostaviti:

1. Direktor i Zamjenik ravnatelja
2. Odjeljenje za materijalno finansijsko poslovanje i Pravno odjeljenje
3. Komisija
4. Arhiva

ILEA - proizvodnja ženskih torbi

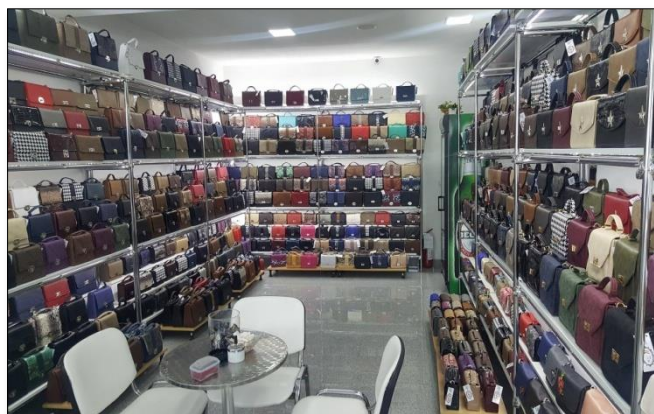
Porodica Litric se bavi proizvodnjom ženskih torbi - ILEA, na čelu sa gospodinom Almirom Litrićem i gospođom Elmirom Litrić.

Ideja za posao je nastala u nedostatku posla i nemogućnosti pronalaska proizvoda koje je tržište tražilo. Radili smo preprodaju torbi dugi niz godina. U moru jednoličnih torbi tržište je zahtijevalo nešto drugačije, kvalitetnije, pa smo se odlučili za proizvodnju.

Nismo imali neke posebne ideje niti smo smatrali da ćemo napraviti brand; jednostavno krenuli smo šiti iz hobija. Međutim, torbe su vrlo brzo poprimile simpatije tržišta. Gdje god bi se pojavile, zajedno s uvoznim, svi su radije birali domaće, pa smo vremenom proširili proizvodnju i posvetili se samo njoj. U saradnji sa Službom za zapošljavanje SBK/KSB, Biro Kiseljak, ušli smo u program samozapošljavanja, koji nam je itekako značio.

Danas nudimo preko 40 različitih modela torbi, od velikih, poslovnih torbi do malih torbica u obliku kockice, koje su vrlo aktualne. Napravili smo za svakoga po nešto, kako oblikom tako i pristupačnim cijenama prilagođenim našem standardu života. Trudimo se što češće ponuditi nešto novo našim klijenticama, kako materijalima i dezenima tako i različitim modelima koji se svakodnevno kreiraju u krugu porodice.

Najviše smo ponosni na naše zadovoljne klijentice, kojih je svakim danom sve više. Svakodnevno nam šalju poruke potpore, zahvaljuju se na divnim torbicama, a nama svaka poruka jako znači, rado je čitamo i veliki nam je vjetar u leđa da nastavimo s još boljim i kvalitetnijim radom.

STATISTIČKI DIO

UVODNE NAPOMENE

Krajem mjeseca **decembra 2017.** godine na evidenciji Službe za zapošljavanje Srednjobosanskog kantona bilo je evidentirano ukupno 36.799 osoba, što je u poređenju sa stanjem kraja mjeseca **novembra 2017.** godine povećanje za 128 osoba, ili 0,34%.

U pogledu ukupnog broja novoprijavljenih osoba (932), odnosno njihov stepen stručnog obrazovanja, uočavamo da je najviše osoba sa III stepena 341 ili 36,58% zatim IV stepena - 267 ili 28,64%, I stepena 222 ili 23,81%, VI₂ stepena 43 ili 4,61%, VII₁ stepena 26 ili 2,78%, VII₂ stepena 19 ili 2,03%, VI₁ stepena 6 ili 0,64%, II stepena 5 ili 0,53% te V stepena 3 ili 0,32%.

U pogledu ukupnog broja novoprijavljenih osoba po prestanku radnog odnosa (629), odnosno njihov stepen stručnog obrazovanja, uočavamo da je najviše osoba III stepena - 264 ili 41,97%, zatim IV stepena 184 ili 29,25%, I stepena 131 ili 20,82%, VI₂ stepena 17 ili 2,70%, VII₁ stepena 15 ili 2,38%, VII₂ stepena 7 ili 1,11%, II stepena 5 ili 0,79%, VI₁ stepena 4 ili 0,63%, te V stepena 2 ili 0,31%.

U pogledu ukupnog broja nezaposlenih osoba učesnika seminara i savjetovanja (1.348), tokom mjeseca **decembra 2017.** godine, najviše je obavljeno *individualnih savjetovanja* – 941, zatim *informativnih seminara* – 363, te *motivacijskih seminara* – 44.

Kvalifikacijska struktura nezaposlenih osoba je takva da je najveći broj III stepena stručne spreme i to - 13.109 ili 35,62%, I stepena 11.498 ili 31,24%, IV stepena 9.041 ili 24,56%, VI₂ stepena 1.148 ili 3,11%, VII₁ stepena 715 ili 1,94%, II stepena 468 ili 1,27%, VII₂ stepena 443 ili 1,20%, VI₁ stepena 216 ili 0,58%, te V stepena 160 ili 0,43%.

Kvalifikacijska struktura nezaposlenih osoba koje prvi put traže zaposlenje je takva da je najveći broj I stepena stručne spreme i to – 5.471 ili 34,49%, III stepena 4.776 ili 30,11%, IV stepena 4.093 ili 25,81%, VI₂ stepena 777 ili 4,90%, VII₁ stepena 315 ili 1,98%, VII₂ stepena 272 ili 1,71%, II stepena 105 ili 0,66%, VI₁ stepena 48 ili 0,30%, te V stepena 1 ili 0,01%.

Nacionalna struktura nezaposlenih je takva da je od ukupnog broja prijavljenih najviše Bošnjaka i to - 27.045 ili 73,49%, zatim Hrvata 9.043 ili 24,57%, Srba 312 ili 0,84%, te 399 ostalih ili 1,08%.

Po raznim osnovama, s evidencije nezaposlenih, brisano je ukupno 804 osoba, od čega najviše zbog **zaposlenja** njih 538, ili 66,91%, dok je zbog **neurednog javljanja** brisano ukupno 128 osoba ili 15,92%.

Kada govorimo o osobama koje su se zaposlile u mjesecu **decembru 2017.** godine (ukupno 423), njih - 160 zaposleno je kao osobe s III stepenom stručnog obrazovanja, zatim 134 s IV stepenom, 50 s I stepenom, 29 sa VI₂ stepenom, 21 sa VII₁ stepenom, 15 sa VII₂ stepenom, 2 sa VI₁ stepenom, 2 s V stepenom, te 1 s II stepenom stručnog obrazovanja.

Krajem mjeseca **decembra 2017.** godine na evidenciji nezaposlenih je bilo ukupno 15.473 korisnika **zdravstvene zaštite**, što čini 42,04% od ukupnog broja nezaposlenih osoba. Korisnika **novčane naknade** na dan **31.12.2017.** godine je bilo ukupno 1.026 ili 2,78% od ukupnog broja nezaposlenih osoba.

Na dan **31.12.2017.** godine na evidenciji nezaposlenih osoba je bilo ukupno 8.247 demobilisanih boraca, članova porodica poginulih ili nestalih boraca odbrambeno oslobodilačkog rata (što je 22,41% od ukupnog broja nezaposlenih), od čega samo demobilisanih boraca 7.127, RVI 457 i članova porodica poginulih boraca 488.

TABELA 1.

**PREGLED AKTIVNOSTI SLUŽBE
TOKOM MJESECA DECEMBRA 2017. GODINE
- poređenje s prethodnim mjesecom -**

Pokazatelji	prethodni	izvještajni	povećanje	smanjenje	Indeks
Broj nezaposlenih	36671	36799	128		100,8
Demobilisani borci	7119	7127	8		100,1
Invalidi odbrambeno oslobodilačkog rata	457	457			100,0
Ostali invalidi	157	157			100,0
Član porodice poginulog	489	488		1	99,8
Broj učenika	31232	31232			100,0
Broj studenata	7583	7582		1	100,0
Broj penzionera	46446	46754	308		100,7
Novoprijavljeni ukupno	934	932		2	99,8
Novoprijavljeni po prestanku radog odnosa	532	629	97		118,2
Novoprijavljeni tehnološki višak	125	170	45		136,0
Ostalo	277	133		145	48,0
Brisani sa evidencije ukupno	1157	804		353	69,5
Brisani zbog zaposlenja	886	550		336	62,1
Brisani zbog neurednog javljanja	93	128	35		137,6
Ostalo	178	126		52	70,8
Korisnici NN iz radnog odnosa	1009	1026	17		101,7
Podnesenih zahtjeva za NN	248	357	109		144,0
Podnesenih zahtjeva za prekid NN	26	29	3		111,5
Ukupan novčani iznos NN	355.753,13	401.762,74	46.009,61		112,9
Korisnici ZZ	15389	15473	84		100,5
% ZZ u odnosu na evidenciju nezaposlenih	42,0	42,0			100,0
Prijava ZZ	583	507		76	87,0
Odjava ZZ	558	423		135	75,8
Pripravnici korisnici ZZ	0	0			
Urađeno rješenja za ZZ	869	836		33	96,2
Broj zaposlenih					
Broj zaposlenih po podacima FPU	51877	51543		334	99,4
Broj prijava na Poreznu ispostavu	822	551		271	67,0
Broj odjava na Poreznu ispostavu	719	885	166		123,1
Aktivnosti					
Izvršeno redovnih javljanja	17427	15263		2164	87,6
Izvršeno vanrednih javljanja	2548	2386		162	93,6
Izdano uvjerenja	3803	8296	4493		218,1
Izdano prelaznica	34	34			100,0
Izvršeno posredovanja	557	509		48	91,4
Izdano rješenja o brisanju s evidencije	51	53	2		103,9
Podnijeto zahtjeva za dokup staža	2	5	3		250,0
Podnijeto zahtjeva za radne dozvole	5	1		4	20,0
Podnijeto zahtjeva za poticajne mjere	102	39		63	38,2
Informativnih seminara /broj učesnika	395	363		32	91,9
Motivacijskih seminara/broj učesnika	43	44	1		102,3
Obuka za teže zapošljive (JOB club)	17	10		7	58,8
Individualnih savjetovanja	1142	941		201	82,4
Radionica /broj učesnika	2	2			100,0
Posjeta i kontakata s poslodavcima	552	498		54	90,2
Posjeta vladinim i nevladinim organizacijama	28	18		10	64,3
Zaposleni nakon savjetodavnog intervjua	570	311		259	54,6
Zaposleni nakon posredovanja u zapošljavanju	116	69		47	59,5

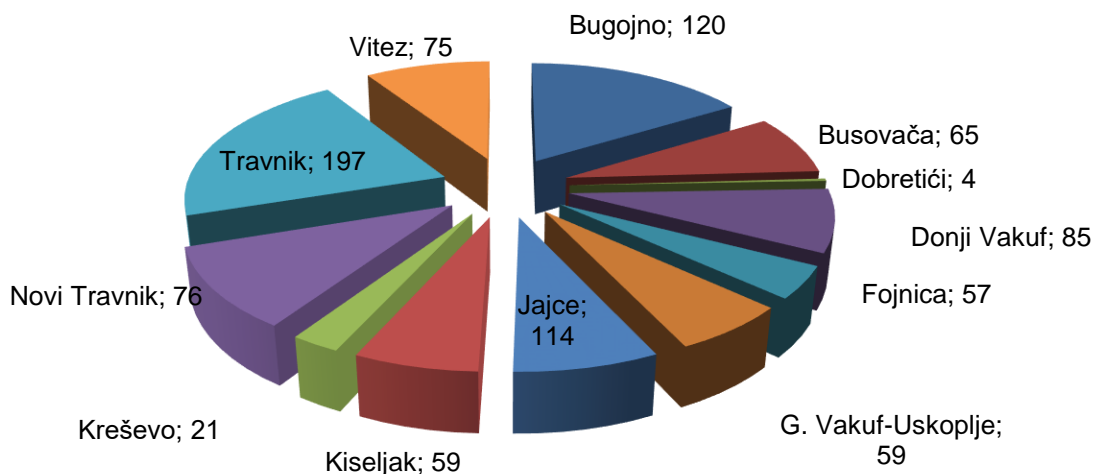
TABELA 2.

**PREGLED STANJA I KRETANJA NEZAPOSLENIH OSOBA
TOKOM MJESECA DECEMBRA 2017. GODINE**

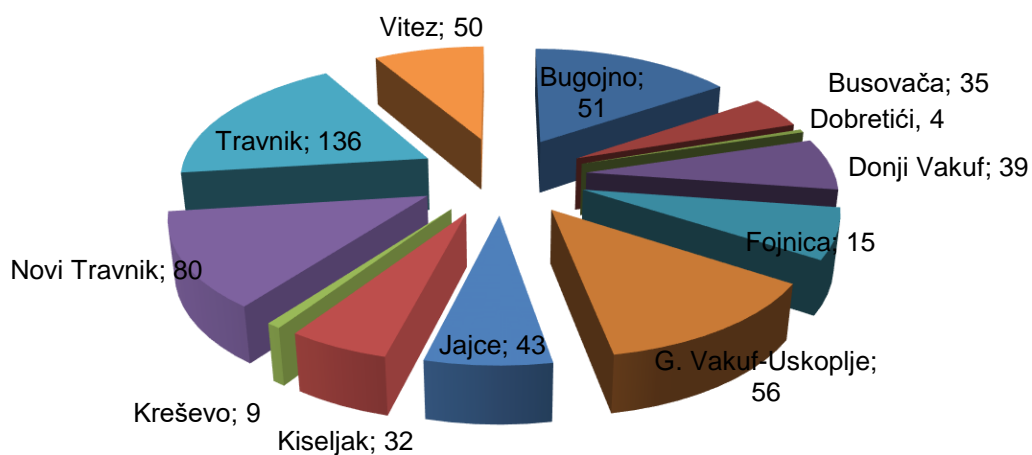
BIRO	Stanje 31.12. 2016.	DECEMBAR 2017. GODINE					INDEKS	
		Stanje 30.11. 2017.	Broj novopri- javljenih	Brisani zbog zaposlenja	Brisani ostali razlozi	Stanje 31.12. 2017.	7 : 2	7 : 3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
BUGOJNO	5769	5395	120	51	26	5438	94,3	100,8
BUSOVAČA	2938	2817	65	35	13	2834	96,5	100,6
DOBRETIĆI	94	71	4	4	4	67	71,3	94,4
DONJI VAKUF	2857	2721	85	39	13	2754	96,4	101,2
FOJNICA	1971	1803	57	15	6	1839	93,3	102,0
G. VAKUF-USKOPLJE	2971	2710	59	56	15	2698	90,8	99,6
JAJCE	3744	3376	114	43	65	3382	90,3	100,2
KISELJAK	2492	2371	59	32	23	2375	95,3	100,2
KREŠEVO	600	581	21	9	2	591	98,5	101,7
NOVI TRAVNIK	3633	3427	76	80	21	3402	93,6	99,3
TRAVNIK	7520	7180	197	136	50	7191	95,6	100,2
VITEZ	4176	4219	75	50	16	4228	101,2	100,2
UKUPNO Srednjobosanski kanton	38765	36671	932	550	254	36799	98,0	100,3

GRAFIČKI PRIKAZI NEZAPOSLENIH OSOBA PO ODREĐENIM KRITERIJIMA

**Pregled stanja i kretanja nezaposlenih osoba po Biroima
STANJE NOVOPRIJAVLJENIH OSOBA za DECEMBAR 2017. GODINE**

**Pregled stanja i kretanja nezaposlenih osoba po Biroima
BRISANE OSOBE ZBOG ZAPOSLENJA za DECEMBAR 2017. GODINE**

**Pregled stanja i kretanja nezaposlenih osoba po Biroima
DECEMBAR 2017. GODINE**

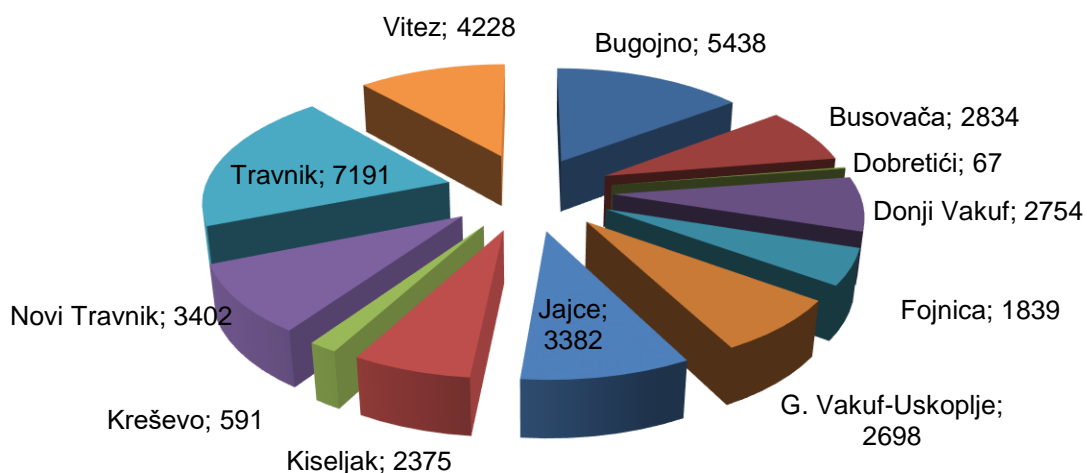

TABELA 3.

**PREGLED BROJA NOVOPRIJAVLJENIH OSOBA NA EVIDENCIJI SLUŽBE
U MJESECU DECEMBRU 2017. GODINE
- PO STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA -**

BIRO	Ukupno	Od toga Žena	PO STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1	2	3	4	5	61	62	71	72	8
BUGOJNO	120	50	34	0	41	32	0	0	8	2	3	0
BUSOVAČA	65	18	22	3	23	15	0	1	0	1	0	0
DOBRETIĆI	4	1	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0
DONJI VAKUF	85	24	19	0	35	23	0	0	3	3	2	0
FOJNICA	57	23	12	0	17	22	0	1	2	1	2	0
G. VAKUF - USKOPLJE	59	19	9	1	27	12	0	0	4	6	0	0
JAJCE	114	31	24	1	49	37	0	0	0	3	0	0
KISELJAK	59	16	9	0	21	21	0	1	5	1	1	0
KREŠEVO	21	14	0	0	4	11	0	1	2	2	1	0
NOVI TRAVNIK	76	29	13	0	31	21	2	0	6	1	2	0
TRAVNIK	197	81	58	0	68	53	0	1	12	1	4	0
VITEZ	75	35	19	0	24	20	1	1	1	5	4	0
UKUPNO SBK	932	341	222	5	341	267	3	6	43	26	19	0

TABELA 4.

**PREGLED BROJA NOVOPRIJAVLJENIH OSOBA NA EVIDENCIJI SLUŽBE
PO PRESTANKU RADNOG ODNOSA
U MJESECU DECEMBRU 2017. GODINE
- PO STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA -**

BIRO	Ukupno	Od toga Žena	PO STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1	2	3	4	5	61	62	71	72	8
BUGOJNO	86	29	19	0	34	28	0	0	2	1	2	0
BUSOVAČA	45	8	14	3	18	9	0	0	0	1	0	0
DOBRETIĆI	3	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0
DONJI VAKUF	63	10	11	0	32	17	0	0	1	1	1	0
FOJNICA	8	3	2	0	4	2	0	0	0	0	0	0
G. VAKUF - USKOPLJE	40	9	5	1	23	10	0	0	0	1	0	0
JAJCE	88	21	14	1	42	29	0	0	0	2	0	0
KISELJAK	50	12	8	0	19	18	0	1	2	1	1	0
KREŠEVO	16	11	0	0	2	10	0	1	1	2	0	0
NOVI TRAVNIK	65	25	9	0	28	21	2	0	3	1	1	0
TRAVNIK	146	60	43	0	55	36	0	1	8	1	2	0
VITEZ	19	10	4	0	6	4	0	1	0	4	0	0
UKUPNO SBK	629	198	131	5	264	184	2	4	17	15	7	0

TABELA 5.

**PREGLED BROJA NEZAPOSLENIH OSOBA NA EVIDENCIJI SLUŽBE
UČESNIKA SEMINARA I SAVJETOVANJA
TOKOM MJESECA DECEMBRA 2017. GODINE**

BIRO	Ukupno	Informativni seminari	Motivacijski seminari	Individualna savjetovanja
BUGOJNO	143	19	0	124
BUSOVACA	76	5	5	66
DOBRETICI	9	0	0	9
DONJI VAKUF	58	31	0	27
FOJNICA	86	18	0	68
GORNJI VAKUF-USKOPLJE	100	27	0	73
JAJCE	153	30	20	103
KISELJAK	25	12	0	13
KRESEVO	49	14	0	35
NOVI TRAVNIK	161	0	9	152
TRAVNIK	409	175	10	224
VITEZ	79	32	0	47
UKUPNO SBK	1348	363	44	941

TABELA 6.

**PREGLED BROJA NEZAPOSLENIH OSOBA NA EVIDENCIJI SLUŽBE
NA DAN 31.12.2017. GODINE
- PO NARODNOSTI -**

BIRO	Ukupno	NARODNOST			
		Hrvat	Bošnjak	Srbin	Ostali
BUGOJNO	5438	470	4911	36	21
BUSOVAČA	2834	1050	1757	24	3
DOBRETIĆI	67	67	0	0	0
DONJI VAKUF	2754	0	2718	12	24
FOJNICA	1839	446	1363	8	22
G.VAKUF - USKOPLJE	2698	593	2096	3	6
JAJCE	3382	833	2479	40	30
KISELJAK	2375	1203	1079	37	56
KREŠEVO	591	444	145	2	0
NOVI TRAVNIK	3402	933	2421	36	12
TRAVNIK	7191	1185	5877	68	61
VITEZ	4228	1819	2199	46	164
UKUPNO SBK	36799	9043	27045	312	399

TABELA 7.

**PREGLED BROJA NEZAPOSLENIH OSOBA NA EVIDENCIJI SLUŽBE
NA DAN 31.12.2017. GODINE
- PO STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA I NARODNOSTI -**

NARODNOST	STEPEN STRUČNOG OBRAZOVANJA										Ukupno
	1	2	3	4	5	6 1	6 2	7 1	7 2	8	
HRVAT	1972	141	3489	2650	54	74	300	191	172	0	9043
BOŠNJAK	9163	323	9461	6261	101	134	829	513	259	1	27045
SRBIN	64	2	113	94	5	8	11	7	8	0	312
OSTALI	299	2	46	36	0	0	8	4	4	0	399
UKUPNO SBK	11498	468	13109	9041	160	216	1148	715	443	1	36799

Grafički prikaz nezaposlenih osoba na evidenciji službe po stepenu stručnog obrazovanja i narodnosti na dan 31.12.2017. godine

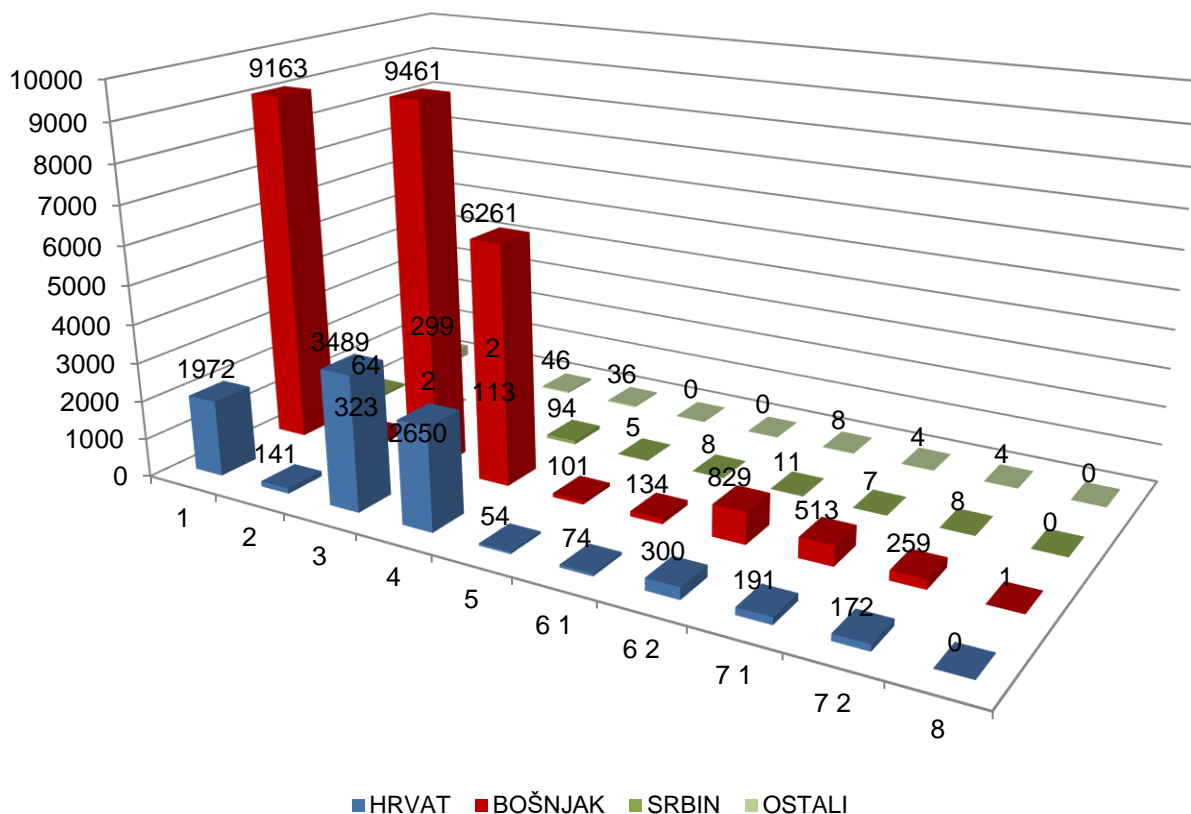

TABELA 8.

**PREGLED BROJA NEZAPOSLENIH OSOBA NA EVIDENCIJI SLUŽBE
NA DAN 31.12.2017. GODINE
- PO STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA -**

BIRO	UKUPNO		STEPEN STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1	2	3	4	5	61	62	71	72	8
BUGOJNO	5438	svoga	1712	20	2094	1190	12	53	136	114	107	0
	2658	žena	851	7	845	701	2	32	81	68	71	0
BUSOVAČA	2834	svoga	738	68	1059	802	13	12	34	77	31	0
	1494	žena	382	19	459	533	0	9	20	49	23	0
DOBRETIĆI	67	svoga	47	1	12	6	0	1	0	0	0	0
	37	žena	26	1	5	4	0	1	0	0	0	0
DONJI VAKUF	2754	svoga	788	11	1105	684	1	24	49	68	24	0
	1216	žena	290	1	434	375	0	15	36	50	15	0
FOJNICA	1839	svoga	645	27	532	516	2	4	67	22	24	0
	1019	žena	413	10	207	308	0	2	46	13	20	0
G. VAKUF – USKOPLJE	2698	svoga	834	43	1067	560	2	20	88	84	0	0
	1311	žena	362	31	450	353	0	14	52	49	0	0
JAJCE	3382	svoga	1091	66	1254	806	14	17	54	50	30	0
	1800	žena	613	33	564	498	1	13	32	28	18	0
KISELJAK	2375	svoga	537	28	952	693	9	10	83	24	39	0
	1285	žena	253	13	444	452	1	8	64	19	31	0
KREŠEVO	591	svoga	154	1	210	190	0	3	14	5	14	0
	369	žena	107	0	99	139	0	2	9	5	8	0
NOVI TRAVNIK	3402	svoga	1134	57	1132	809	44	15	151	25	35	0
	1855	žena	701	34	456	519	1	11	99	12	22	0
TRAVNIK	7191	svoga	2725	88	2106	1651	25	33	344	113	105	1
	3237	žena	1306	31	678	872	2	13	196	75	63	1
VITEZ	4228	svoga	1093	58	1586	1134	38	24	128	133	34	0
	2322	žena	619	37	741	715	1	15	88	85	21	0
UKUPNO	36799	svoga	11498	468	13109	9041	160	216	1148	715	443	1
SBK	18603	žena	5923	217	5382	5469	8	135	723	453	292	1

TABELA 9.

**PREGLED BROJA NEZAPOSLENIH OSOBA NA EVIDENCIJI SLUŽBE
NA DAN 31.12.2017. GODINE
- OSOBE KOJE PRVI PUT TRAŽE ZAPOSLENJE -**

BIRO	UKUPNO		STEPEN STRUČNOG OBRAZOVANJA									
			1	2	3	4	5	61	62	71	72	8
BUGOJNO	2173	svoga	688	10	744	491	0	10	98	48	84	0
	1168	žena	396	2	321	283	0	7	64	32	63	0
BUSOVAČA	1372	svoga	410	9	429	441	0	4	19	46	14	0
	948	žena	295	5	274	316	0	4	15	28	11	0
DOBRETIĆI	39	svoga	28	1	6	3	0	1	0	0	0	0
	29	žena	21	1	3	3	0	1	0	0	0	0
DONJI VAKUF	1205	svoga	327	3	450	333	0	5	32	38	17	0
	652	žena	163	1	236	185	0	3	22	30	12	0
FOJNICA	833	svoga	354	5	175	234	0	1	46	7	11	0
	587	žena	287	5	94	153	0	1	30	6	11	0
G. VAKUF – USKOPLJE	1156	svoga	361	18	411	246	0	6	67	47	0	0
	659	žena	205	17	200	160	0	4	41	32	0	0
JAJCE	1481	svoga	501	19	498	381	0	4	37	22	19	0
	1051	žena	405	14	308	273	0	4	24	12	11	0
KISELJAK	915	svoga	218	8	317	278	0	2	60	9	23	0
	622	žena	144	4	205	200	0	1	42	8	18	0
KREŠEVO	201	svoga	59	0	54	72	0	0	8	2	6	0
	148	žena	52	0	30	55	0	0	5	2	4	0
NOVI TRAVNIK	1461	svoga	588	8	404	341	0	3	92	3	22	0
	917	žena	447	5	181	211	0	3	54	3	13	0
TRAVNIK	3035	svoga	1287	8	668	735	0	9	236	33	59	0
	1530	žena	717	4	239	377	0	2	136	22	33	0
VITEZ	1987	svoga	650	16	620	538	1	3	82	60	17	0
	1249	žena	452	12	345	337	1	1	54	38	9	0
UKUPNO	15858	svoga	5471	105	4776	4093	1	48	777	315	272	0
SBK	9560	žena	3584	70	2436	2553	1	31	487	213	185	0

TABELA 10.

**PREGLED BROJA BRISANIH OSOBA S EVIDENCIJE SLUŽBE
U MJESECU DECEMBRU 2017. GODINE
- PO RAZLOZIMA PRESTANKA VOĐENJA EVIDENCIJE -**

BIRO	Ukupno	Žena	RAZLOZI PRESTANKA VOĐENJA EVIDENCIJE										
			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
BUGOJNO	77	30	0	50	1	1	12	0	0	8	0	5	0
BUSOVAČA	48	19	0	30	5	0	5	0	0	1	0	5	2
DOBRETIĆI	8	6	0	4	0	0	1	0	0	0	0	3	0
DONJI VAKUF	52	18	0	39	0	0	5	0	0	5	0	2	1
FOJNICA	21	11	0	13	2	0	0	0	0	1	2	3	0
G.VAKUF - USKOPLJE	71	27	0	56	0	2	1	0	0	6	0	5	1
JAJCE	108	47	0	43	0	0	2	0	0	57	0	6	0
KISELJAK	55	28	0	32	0	0	0	0	0	16	0	5	2
KREŠEVO	11	3	0	8	1	1	0	0	0	1	0	0	0
NOVI TRAVNIK	101	50	0	80	0	1	5	0	0	9	1	2	3
TRAVNIK	186	73	0	134	2	6	9	0	0	17	0	15	3
VITEZ	66	37	0	49	1	2	1	4	0	7	0	2	0
UKUPNO SBK	804	349	0	538	12	13	41	4	0	128	3	53	12

LEGENDA:

0 – ostali razlozi

1 – zaposlenje

2 – bavljenje privatnom djelatnošću

3 – uključenje u redovno školovanje

4 – stjecanje uslova za penziju

5 – stjecanje trajne nesposobnosti za rad

6 – odlazak na odsluženje vojnog roka

7 – odustajanje od traženja zaposlenja (neuredno javljanje)

8 – izdržavanje kazne zatvora duže od 6 mjeseci

9 – preseljenje na područje druge općine

10 – smrt

TABELA 11.

**PREGLED BROJA OSOBA KOJE SU SE ZAPOSLE
U MJESECU DECEMBRU 2017. GODINE
- UKUPNO PO STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA -**

BIRO	Ukupno	Od toga žena	PO STEPENU STRUČNOG OBRAZOVANJA										
			1	2	3	4	5	61	62	71	72	8	
BUGOJNO	35	12	3	0	13	14	1	0	1	1	2	0	
BUSOVAČA	30	11	2	0	7	11	1	0	2	5	2	0	
DOBRETIĆI	4	3	1	0	2	1	0	0	0	0	0	0	
DONJI VAKUF	39	13	6	0	16	11	0	1	2	2	1	0	
FOJNICA	11	5	0	0	4	5	0	0	2	0	0	0	
G.VAKUF - USKOPLJE	42	11	10	1	15	7	0	0	4	5	0	0	
JAJCE	41	16	4	0	22	11	0	0	2	2	0	0	
KISELJAK	21	10	1	0	9	9	0	0	1	0	1	0	
KREŠEVO	7	2	1	0	3	2	0	0	0	0	1	0	
NOVI TRAVNIK	72	37	12	0	27	22	0	1	3	2	5	0	
TRAVNIK	121	43	19	0	42	41	0	0	12	4	3	0	
VITEZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
UKUPNO SBK	423	163	59	1	160	134	2	2	29	21	15	0	

TABELA 12.

**PREGLED BROJA KORISNIKA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I NOVČANE NAKNADE
NA EVIDENCIJI SLUŽBE NA DAN 31.12.2017. GODINE**

BIRO	BROJ NEZAPOSLENIH OSOBA NA DAN 31.12.2017.	BROJ KORISNIKA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE				BROJ KORISNIKA NOVČANE NAKNADE			
	Ukupno	Hrvat	Bošnjak	Ostali	Ukupno	Hrvat	Bošnjak	Ostali	Ukupno
BUGOJNO	5438	141	1835	25	2001	18	131	0	149
BUSOVAČA	2834	515	828	12	1355	29	44	0	73
DOBRETIĆI	67	20	0	0	20	1	0	0	1
DONJI VAKUF	2754	0	1042	5	1047	0	44	1	45
FOJNICA	1839	137	504	6	647	8	31	1	40
G.VAKUF - USKOPLJE	2698	204	843	3	1050	20	37	0	57
JAJCE	3382	449	1207	34	1690	18	70	2	90
KISELJAK	2375	480	513	32	1025	42	40	3	85
KREŠEVO	591	189	64	1	254	24	3	0	27
NOVI TRAVNIK	3402	456	1227	26	1709	21	83	9	113
TRAVNIK	7191	548	2367	55	2970	45	169	2	216
VITEZ	4228	735	885	85	1705	62	65	3	130
UKUPNO SBK	36799	3874	11315	284	15473	288	717	21	1026

TABELA 13.

**PREGLED BROJA NEZAPOSLENIH DEMOBILISANIH BORACA,
ČLANOVA PORODICA POGINULIH ILI NESTALIH BORACA
ODBRAMBENO OSLOBODILAČKOG RATA I DR.
NA DAN 31.12.2017. GODINE**

BIRO	Ukupno	Demobilisani borci	Član porodice		Ratni vojni invalidi	Invalidi civilne žrtve rata	Ostali invalidi
			Poginulog	Nestalog			
BUGOJNO	1307	1155	68	1	60	1	22
BUSOVAČA	829	722	60	0	33	2	12
DOBRETIĆI	15	11	0	0	3	0	1
DONJI VAKUF	575	533	12	0	23	1	6
FOJNICA	354	300	22	0	26	2	4
G.VAKUF-USKOPLJE	852	692	71	0	69	3	17
JAJCE	545	487	12	0	30	1	15
KISELJAK	489	446	15	0	22	0	6
KREŠEVO	80	62	10	0	6	1	1
NOVI TRAVNIK	807	636	75	0	59	1	36
TRAVNIK	1633	1471	77	0	63	4	18
VITEZ	761	612	66	1	63	0	19
UKUPNO SBK	8247	7127	488	2	457	16	157

**PREGLED ODNOSA REGISTROVANIH ZAPOSLENIH/NEZAPOSLENIH U SBK NA DAN 31.12.2017. GODINE
- POREĐENJE S prethodnim mjesecom -**

BIRO	Broj stanovnika po popisu iz 1991. god.	Broj registrovanog radno neaktivnog stanovništva (31.12.2017.)				Broj registrovanih radno sposobnih			Broj zaposlenih po evidenciji F PU			% zaposlenih od reg. rad. sposobnih	Broj nezaposlenih po evidenciji Službe			Stopa nezaposlenosti	
		Studenti	Učenici	Penzioneri	Ukupno (3+4+5)	30.11. 2017.	31.12. 2017.	INDEX 8/7	30.11. 2017.	31.12. 2017.	INDEX 11/10		30.11.2017.	31.12.2017.	INDEX 15/14	30.11. 2017.	31.12. 2017.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
BUGOJNO	46889	665	3947	4927	9539	11602	11600	100,0	6207	6162	99,3	53,1	5395	5438	100,8	46,5	46,9
BUSOVAČA	18879	188	2130	2670	4988	5857	5845	99,8	3040	3011	99,0	51,5	2817	2834	100,6	48,1	48,5
DOBRETIĆI	2150	3	16	20	39	132	130	98,5	61	63	103,3	48,5	71	67	94,4	53,8	51,5
DONJI VAKUF	24544	195	1631	1870	3696	5299	5271	99,5	2578	2517	97,6	47,8	2721	2754	101,2	51,3	52,2
FOJNICA	16296	200	1208	2549	3957	4593	4587	99,9	2790	2748	98,5	59,9	1803	1839	102,0	39,3	40,1
GORNJI VAKUF – USKOPLJE	25181	350	2309	2594	5253	6154	6160	100,1	3444	3462	100,5	56,2	2710	2698	99,6	44,0	43,8
JAJCE	45007	494	2732	3100	6326	7236	7191	99,4	3860	3809	98,7	53,0	3376	3382	100,2	46,7	47,0
KISELJAK	24164	210	2840	3360	6410	6683	6643	99,4	4312	4268	99,0	64,2	2371	2375	100,2	35,5	35,8
KREŠEVO	6731	97	567	958	1622	1809	1804	99,7	1228	1213	98,8	67,2	581	591	101,7	32,1	32,8
NOVI TRAVNIK	30713	210	2791	4050	7051	8744	8684	99,3	5317	5282	99,3	60,8	3427	3402	99,3	39,2	39,2
TRAVNIK	70747	4559	8101	15787	28447	20030	19994	99,8	12850	12803	99,6	64,0	7180	7191	100,2	35,8	36,0
VITEZ	27859	411	2960	4869	8240	10409	10433	100,2	6190	6205	100,2	59,5	4219	4228	100,2	40,5	40,5
UKUPNO SBK	339160	7582	31232	46754	85568	88548	88342	99,8	51877	51543	99,4	58,3	36671	36799	100,2	41,4	41,7

ADRESAR :

Naziv	Telefon - Fax	Adresa	Šef Biroa
BUGOJNO	030/251235	Nugle II – 15 70230 Bugojno	Branka Smajlović
BUSOVAČA	030/732094	Nikola Šubić Zrinski bb 72260 Busovača	Marica Akrap
DOBRETIĆI	030/641194	Dobretići bb 70210 Dobretići	Srećko Idžanović
DONJI VAKUF	030/260856	Omladinska bb 70220 Donji Vakuf	EnesŠkandro
FOJNICA	030/544401 030/544402	Hadrovići 10 71270 Fojnica	Bibija Dedić
GORNJI VAKUF - USKOPLJE	030/494158	Gradska bb 70280 G.Vakuf-Uskoplje	Amir Filipović
JAJCE	030/654195 030/654196	Zagrebačka bb 70101 Jajce	Vesna Ljubičić
KISELJAK	030/879579	Ban Josip Jelačić bb 71240 Kiseljak	Pero Madžar
KREŠEVO	030/806522	Fra Grge Martića 120 71260 Kreševo	Veselinka Šimundić
NOVI TRAVNIK	030/542626	Mehmeda Spahe 13 72290 Novi Travnik	Ekrem Hajrić
TRAVNIK	030/708872 030/708873 030/562006 030/540261	Tvornička bb NovaBila 72276 Nova Bila Rudnik - Bila Mehmed Paše Kukavice 13 72270 Travnik	Nermina Hadžiabdić
VITEZ	030/712479	Stjepana Radića bb 72250 Vitez	Marija Krišto

ZAJEDNIČKA SLUŽBA

URED TRAVNIK

Ul.Hadži Ali bega Hasanpašića bb
72270 TRAVNIK

tel.: 030/518764 (INFO-centrala), fax: 030/511090, tel.: 030/511942 (evidencije i statistika), 030/501843 (računovodstvo),
030/540566 (pravna služba), 030/540546 (aktivna politika zapošljavanja), 030/540556 (kadrovska služba), direktor
030/518764, zamjenik ravnatelja 030/512185

E-mail adresa: financijeszksbsbk@bih.net.ba (finansije)

E-mail adresa: info@szzksbsbk.com.ba (statistika, posredovanje u zapošljavanju i informiranje)

E-mail adresa: i.matkovic@szzksbsbk.com.ba (aktivna politika zapošljavanja)

E-mail adresa: pravna.sluzba@szzksbsbk.com.ba (pravno odjeljenje)

Web stranica Službe za zapošljavanje SBK : www.szzksbsbk.com.ba

Transakcijski račun 3386702240252470 kod UniCredit Bank d.d. Filijala Travnik

Depozitni račun 3380002210028187 kod UniCredit Bank d.d.

Identifikacijski broj : 4236131660004

POLITIKA KVALITETE

** NAŠA POLITIKA KVALITETE JE DA POSLOVNI PROCESI BUDU USMJERENI NA STJECANJE POVJERENJA I ZADOVOLJSTVA SVIH ZAINTERESIRANIH STRANA*

** NAŠ RAD SE TEMELJI NA ZAKONITOM, NEDISKRIMINIRAJUĆEM, STRUČNOM I UČINKOVITOM PROVOĐENJU SVIH POSLOVNIH AKTIVNOSTI*

Našu Politiku kvalitete ćemo ostvariti:

- Primjenom principa stalnih poboljšanja poslovanja i zahtjeva sustava upravljanja kvalitetom*
- Stalnim stručnim usavršavanjem naših zaposlenika*
- Primjenom suvremene informatičke potpore i ostalih izvora*

